

Slottsstadens Skola
Malmö 2020-03-02
A ARKITEKT
GRUPPEN

Lokalbehovsplan för grundskoleverksamheten i Malmö stad 2023-2032

Varje elevs bästa skola

GRF-2022-20974

Upprättad
Datum: 2022-08-19
Version: 1.0
Ansvariga: Drilon Iberdemaj, Elin Strömberg &
Jesper Svedgard
Förvaltning: Grundskoleförvaltningen
Enhet: Enheten för lokalplanering

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KAPITEL 1 INLEDNING	3
1.1 Sammanfattning	5
1.2 Jämförelse av föregående och aktuell plan	6
KAPITEL 2 NULÄGESBESKRIVNING	7
2.1 Vilka lokalkrävande verksamheter bedriver nämnden?.....	8
2.2 Beskrivning av befintligt bestånd.....	8
2.3 Nyttjandegrad.....	11
2.3.1 Om kapacitet och kapacitetsbedömningar.....	12
2.4 Effektiviseringspotential	13
KAPITEL 3 BEDÖMNING AV FRAMTIDA LOKALBEHOV	15
3.1 Vilka faktorer påverkar nämndens lokalbehov?	16
3.1.1 Bygglovsprövning – friytekraven.....	16
3.1.2 Myndighetskrav - ventilationsåtgärder	16
3.1.4 Tillfälliga omlokaliseringsplatser	17
3.1.5 Befolkningsprognos för planeringsperioden 2022–2032.....	17
KAPITEL 4 HUR SER DET FÖRVÄNTADE LOKALBEHOVET UT FRAMÖVER? ..	20
4.1 Södra Innerstaden.....	22
4.2 Västra Innerstaden	23
4.3 Centrum.....	24
4.4 Kirseberg	25
4.5 Fosie.....	26
4.6 Oxie	27
4.7 Hyllie.....	28
4.8 Limhamn-Bunkeflo.....	30
4.9 Rosengård.....	33
4.10 Husie	34
KAPITEL 5 ÅTGÄRDSFÖRSLAG FÖR ATT FYLLA FRAMTIDA LOKALBEHOV ...	35
5.1 Pågående och beställda objekt.....	36
5.2 Planerade objekt och tidig information	37
5.3 Planerade uppsägning av lokaler.....	38
KAPITEL 6 UTVECKLING AV NÄMNDENS LOKALFÖRSÖRJNINGSSARBETE	39
6.1 Arbetsätt och metoder för långsiktig lokalplanering	40
6.2 Utveckling av ett digitalt lokalplaneringsverktyg	40
6.3 Samplanering och lokalresursprogrammet.....	40
6.4 Översyn av skolgårdar	40

KAPITEL 1 INLEDNING

Lokalbehovsplanen utgör grunden för nämndens lokalförsörjningsarbete. Planen uppdateras årligen och beskriver nämndens övergripande lokalbehov, idag och framåt. I planen beskrivs utnyttjandet av befintliga lokaler och vilka pågående lokalprojekt nämnden har. Lokalbehovsplanen utgör ett underlag dels för den egna verksamheten, dels för stadens samlade lokalförsörjningsarbete. I år tar grundskolenämnden fram två lokalbehovsplaner, en för grundskoleverksamheten och en för grundsärskoleverksamheten. Planerna omfattar samma period och är likartade då grundsärskolor placeras såväl organisatoriskt som geografiskt i närheten till befintliga eller kommande grundskolor.

Lokalbehovsplanen omfattar perioden 2023–2032 (31 december 2022 – 31 december 2032) och redogör för bland annat befolkningsprognos och verksamhetens platsutveckling och lokalbehov.

Malmö stads befolkningsprognos visar på en fortsatt ökning av individer i grundskoleåldern. Ökningen av antalet individer i grundskoleåldern har fortsatt effekter på grundskoleverksamheten samt behovet av grundskoleplatser. Arbetet med att skapa nya grundskoleplatser är en utmaning som kräver samverkan mellan flera berörda parter, så som fastighets- och gatukontoret, stadskontoret, serviceförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och övriga skolförvaltningar.

Stadsutvecklingsprojekt och tillhörande krav på utformning kan påverka var och vilken utbyggnad som måste prioriteras. Detta kan innebära att skolplatser måste skapas i lokaliseringar och med förutsättningar och krav som har påverkan på skolorganisation, ytor och utformning av byggnaderna. Om dessa krav och förutsättningar inte är i linje med grundskoleverksamhetens lokalprogram kan det innebära en merkostnad som endast kan hanteras om staden tillskjuter resurser som möjliggör dessa ambitioner. Detta kan ske genom strategiska investeringar utanför grundskolenämndens ordinarie budgetram.

I denna lokalbehovsplan redovisas därför, för området, relevanta faktorer som påverkar verksamhetens lokalplanering och tillskapandet av nya skolplatser. Det omfattar hela grundskolenämndens verksamhetsområde.

1.1 Sammanfattning

I årets lokalbehovsplan för grundskoleverksamheten i Malmö stad bedöms det finnas en planerad merkapacitet under planeringsperioden 2023 – 2032 som möjliggör flera överväganden och ställningstaganden.

För helheten, det vill säga på Malmö stad-nivå finns en planerad kapacitet som är lägre än hela befolkningsunderlaget under perioden 2022-2024 men ligger i nivå med befolkningsunderlaget 2025-2032. I den analys som presenterats under avsnittet Bedömning av framtida lokalbehov ingår alla planerade lokalförändringar med påverkan på kapaciteten och i vissa områden kan det trots god platstillgång på helheten konstateras en begränsad platstillgång och hög beläggningsgrad på områdes- och skolnivå, exempelvis Kirseberg. Dessa periodvisa samt områdes- och skolspecifika platsbrister kan i vissa fall avhjälpas genom att omdisponera skolans redan befintliga lokaler så att underskotten kan täckas av annan merkapacitet i övriga årskursintervaller eller nyttja närliggande områdes merkapacitet. I vissa områden krävs nya skollokaler, dessa finns i sådana fall specificerade under avsnittet Åtgärdsförslag för att uppfylla framtida lokalbehov.

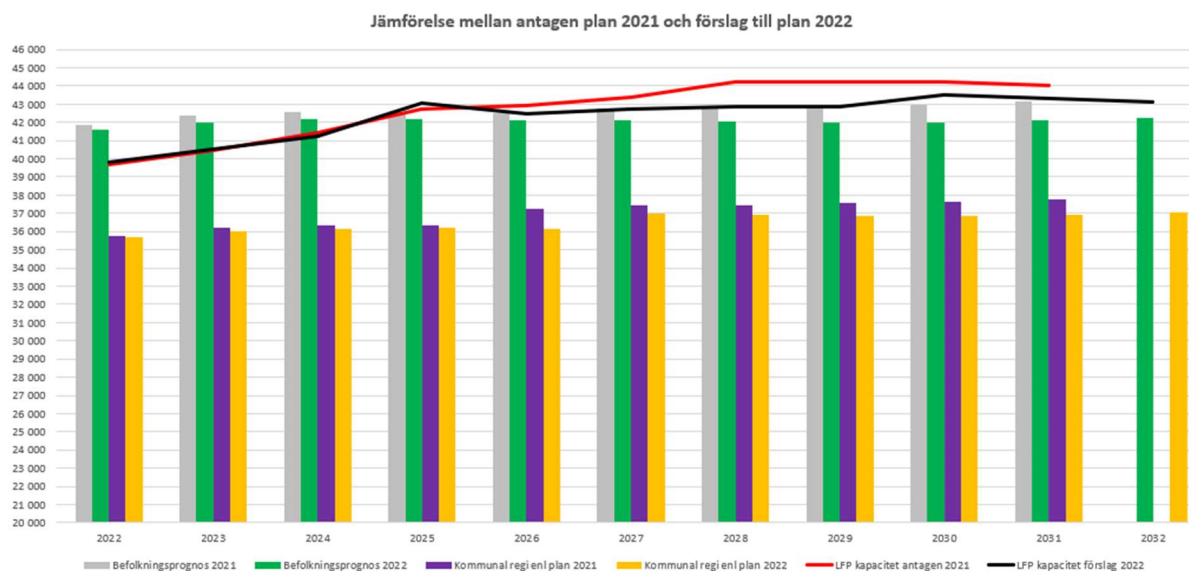
Den största kapacitetsbristen finns i Södra Innerstaden, Limhamn och Kirseberg. Kapaciteten behöver öka i dessa områden i takt som befolkningen ökar. Det finns ett begränsat antal skolplatser i högstadiet i områden som Rosengård men Rosengård förväntas se en kraftig minskning av antalet individer i låg- och mellanstadiet vilket bör friställa platser för högstadiet på sikt.

Det är oklart om samtliga stadsutvecklingsprojekt som pågår eller är planerade har tagits med i stadens befolkningsprognos. Detta är problematiskt då de tekniska förvaltningarna menar att planeringsperioden för nya skolor ligger på 6 år från beställning till färdigställande. I själva verket har dock en del projekt historiskt sett krävt en planeringstid på upp till 8 år. Skulle kommande befolkningsprognoser revideras kraftigt kan det bli svårt att realisera färdigställande i relation till behovet.

Platsbehovet inom högspecialiserade verksamheter har ökat de senaste åren och denna trend förväntas fortsätta under de närmaste åren. En analys av detta presenteras i den särskilda lokalbehovsplanen för grundsärskolan.

1.2 Jämförelse av föregående och aktuell plan

I detta avsnitt görs en jämförelse av antagen plan i grundskolenämnden augusti 2021 och föreliggande plan 2022 avseende befolkningsprognos och planerad kapacitetsutveckling. Den visar också konsekvensen av förändrade färdigställande på platsutvecklingen. Platsutvecklingen kan också ha förändrats på grund av tillkommande och förändrade planer beträffande omlokalisering.

I den nya befolkningsprognosen har den totala populationen i åldrarna 6-15 år skrivits ner. I befolkningsprognosen har den årliga ökningen under perioden 2022-2030 skrivits ner och det totala antalet individer står i princip still under denna period med små årsvisa fluktueringar upp och ner. Det är först 2031 som denna trend bryts och antalet individer i åldrarna 6-15 år ökar på nytt två år i rad. Vid skrivande av denna plan fanns inte uppgifter tillgängliga för grundskoleförvaltningen beträffande vilka bostadsprojekt som är medtagna i befolkningsprognosen.

Även i årets lokalbehovsplan är platstillgången på helheten fortsatt god sett till de förväntade antalet platser som kommer behövas i kommunal regi. Det är små skillnader i antalet nya platser som färdigställs under perioden 2022–2026 jämfört med förra årets plan. De största förändringarna mellan årets plan och föregående plan sker mellan åren 2027–2032.

Förändringarna i utbyggnaden mellan förra årets plan och årets plan beror också på projekt som stoppats delvis till följd av förändrade befolkningsprognoser för specifika områden och delvis till följd av fördjupade utredningar som visat att lokaliseringarna inte varit lämpliga ur miljö, hälsa- och säkerhetssynpunkt. Det är grundskoleförvaltningens ambition att denna typ av slutsatser kommer tidigare i planeringsprocessen och förvaltningen samverkar därför med ansvariga parter inom kommunen för att säkerställa byggklara och lämpliga skoltomter.

KAPITEL 2

NULÄGESBESKRIVNING

2.1 Vilka lokalkrävande verksamheter bedriver nämnden?

Grundskolenämnden ansvarar bland annat för den kommunala grundskoleverksamheten, förskoleklass, fritidshem och grundsärskola. Ansvaret omfattar även elevhälsa, modersmålsundervisning samt insatser för elever i behov av särskilt stöd.

Grundskolenämnden har tidigare varit primärhyresgäst för gymnastiksalar och har på de skolor som saknar gymnastikhall och istället har en sporthall i anslutning till skolan hyrt in sig av fritidsnämnden som är primärhyresgäst avseende sporthallar.[1] Från och med januari 2021 är aktuella förvaltningar överens om att fritidsnämnden ska ha primärhyresgästansvaret även för vissa gymnastiksalar.

Idag bedriver grundskolenämnden särskoleverksamhet inom 39 skolenheter. I dessa verksamheter får 521 elever sin undervisning.

Platsbehovet inom dessa högspecialiserade verksamheter har ökat de senaste åren och denna trend förväntas fortsätta under de närmaste åren. Denna utveckling beskrivs i den särskilda lokalbehovsplanen för grundsärskoleverksamheten.

[1] Det finns ytmässiga skillnader mellan en gymnastikhall och en sporthall. Gymnastikhallen är generellt mindre, vissa är inte delbara och saknar publikkapacitet. Sporthallar nyttjas oftare även på helger och lov.

2.2 Beskrivning av befintligt bestånd

I det här kapitlet ges en övergripande beskrivning och analys kring grundskolenämndens befintliga lokalbestånd och lokalkostnader.[2] Kommunens lokalbestånd för internt och externt hyrda lokaler för grundskoleverksamheten omfattade i maj 2022 c:a 516 000 kvm att jämföra med 385 000 kvm i 2015 års lokalförsörjningsplan.

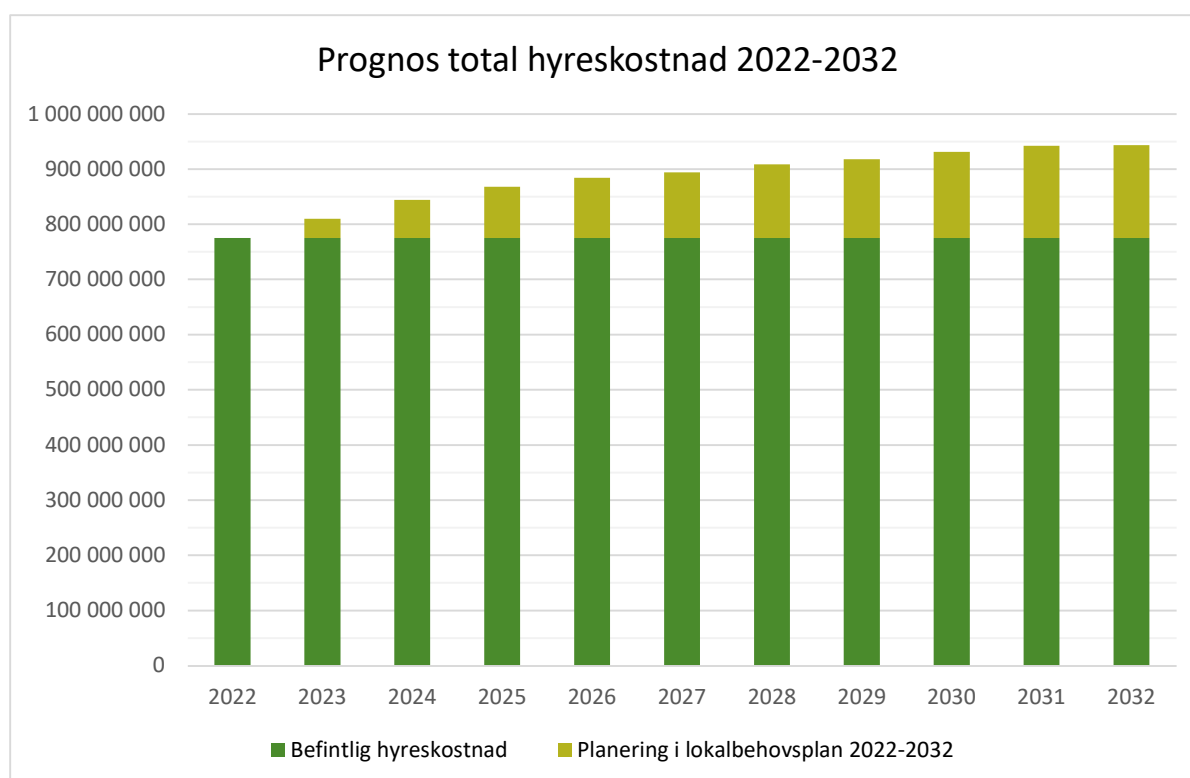
Skillnader i lokalkostnader mellan skolor och områden beror till största del på när skolorna byggdes. Nyare skolor är generellt dyrare än äldre skolor och antalet nya skolor i respektive område påverkar således kostnadssnittet för det området. Exempelvis är lägsta kr/kvm i Kirseberg, vilket beror på att det här finns flera äldre skolor och högsta kr/kvm är i Centrum vilket beror på flera ny- och ombyggda skolor, däribland Mellersta Förstadsskolan och Rådmansvångens skola. Det område som avviker något från detta mönster är Rosengård där den relativt högre hyreskostnaden kan förklaras av att flera av skolorna i Rosengård varit föremål för verksamhetsanpassningar under stadsdelens tid vilket resulterat i tilläggsavtal som avspeglar sig i hyreskostnaden och snitt kr/kvm.

Skillnaden mellan föregående års plan och förevarande lokalbehovsplan är minimal sett till kvm LOA/elev som gått från 14,9 till 14,8, vilket innebär att LOA/elev är samma som i lokalbehovsplanen från 2020.

Den totala årshyreskostnaden 2022 för ovannämnda kvm lokaler uppgår till c:a 775 milj. kr och avser bruttokostnaderna, det vill säga de intäkter grundskoleförvaltningen får via uthyrning är inte avdragna i kostnaderna ovan. Dessa intäkter motsvarar c:a 31 milj. kr årligen och kommer primärt genom uthyrning av lokaler till andra förvaltningar.

Den genomsnittliga hyreskostnaden per elev är c:a 22 260 kr per elev och denna kostnad för respektive område följer i stort andelen elever man har i verksamheterna, med en variation som baseras på andelen nya skolor i området. Till exempel kostar skollokalerna i Centrum i genomsnitt c:a 9 000 kr/elev mer än Malmösnittet.

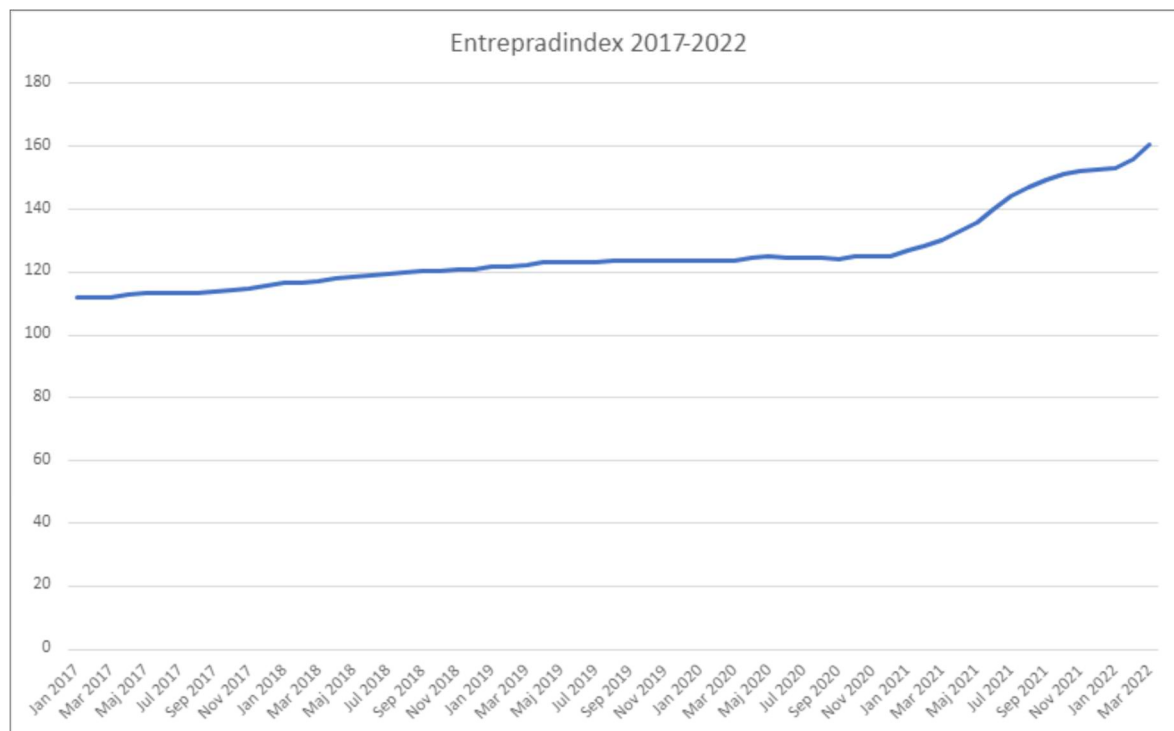
Om samtliga inriktningar i denna plan realiserar prognosticeras årskostnaden för hyror stiga till 944 milj kr, vilket motsvarar en ökning på c:a 169 milj kr eller c:a 22% jämfört med hyreskostnaderna i juni 2022. Detta är c:a 35 milj kr mer än beräkningen i föregående års lokalbehovsplan. Detta beror på slutregleringar som gett annan hyra än förväntat samt förseningar i projekt och projekt som utgått. Tabellen nedan visar på utvecklingen av den totala hyreskostnaden om samtliga inriktningar/projekt realiserar, men tar inte i beaktande framtida hyresuppräknings.

I prognosen som visas i tabellen ovan ingår nya hyreskostnader till följd av utbyggnaden, planerade avvecklingar och förändringar i befintligt lokalbestånd. Generellt är de flesta av inriktningarna fram till år 2026 beslutade, medan de mer långsiktiga planerna, dvs efter 2026, ännu inte är beslutade i respektive relevant beslutsnivå. Grundskoleförvaltningen har en prioritering på övergripande strategisk nivå av alla lokalförändringar och därtill kopplade kostnader för att hålla dessa kostnader nere över tiden. Om man medtar den kostnadsutveckling som beskrivs i den särskilda lokalbehovsplanen för grundskoleverksamheten kommer den totala årskostnaden för grundskoleförvaltningens hyror att uppgå till c:a 1 miljard kronor i slutet av prognosperioden.

Den största årliga ökningen av hyreskostnader sker under 2023 och 2024. Detta förklaras av nya skolor som tas i bruk under 2023 som ger en ökning i hyra till 2023 jämfört med 2022, men som också resulterar i en hyresökning under 2024 till följd av halvårseffekten, det vill säga att bara halva årshyran betalas under 2023 när skolan tas i bruk under sommaren, men att hela hyran betalas under 2024.

Skillnaden i hyreskostnader mellan befintliga och nya skolor kan bli större framöver till följd av ökade entreprenadkostnader. Under de senaste 5 åren har entreprenadsindex, som ett mått på kostnadsförändringar, ökat med 40 %.

(Källa: Stadsfastigheter, maj 2022)

I grafen ovan illustreras den kraftiga ökningen av entreprenadsindex de senaste åren. En ökning som sammanfaller i tid med covid-pandemin och Rysslands invasion av Ukraina.

Grundskolenämndens finansiering av nya grundskolor styrs av stadens totala befolkningsutveckling (den så kallade demografiersättningen) och det innebär således att nya grundskolor i stadsutvecklingsområdena i Malmö måste delvis finansieras genom den befintliga budgetramen. Detta är problematiskt då det på totalen inte finns en tillräcklig demografisk utveckling som kan finansiera samtliga nya grundskolor, även om befolkningsökningen i ett specifikt geografiskt område kräver detta för att kunna försörja just det området med samhällsservice. Det är också viktigt att ta höjd för oförutsedda befolkningsökningar samt en utveckling bortom en tidshorisont som ryms inom nuvarande befolkningsprognos.

Fördelning mellan elever i Malmö stads regi och enskild regi

Grundskoleförvaltningen applicerar en andelsfördelning i kommunal regi för att prognosticera hur behovet kommer se ut för de kommunala grundskolorna. Valfaktorn utgår från den fördelning som fanns i maj 2022. Antagande om valfaktorn gällande kommunal och enskild regi antas vara likartad under perioden 2022–2026 och skrivs upp med en procentenhet för utblicksåren 2027–2032. Skälet till uppskrivningen är att andelen som väljer kommunal grundskola har historiskt ökat från 84,4% år 2015 till 85,9% år 2022. Vidare är bedömningen att staden inte kan räkna med att friskolorna kommer att utöka sitt elevantal. De senaste åren har tillskottet av nya fristående grundskolor varit marginellt. Däremot sker en viss utökning av skolplatserna inom

befintliga friskolor.

På Malmö nivå fanns alltså följande fördelning i maj 2022 och används som mått för 2022:

År	Kommunal regi	Fristående regi
2022	85,9 %	14,1 %

I syfte av att utföra en verklighetstrogen och realistisk analys över de framtida lokalbehoven appliceras områdesspecifika andelsfördelningar för de enskilda områdena. Att applicera hela stadens snitt för elever i kommunal regi respektive egen regi på specifika geografiska områden skulle ge ett missvisande utfall för det framtida platsbehovet. Även på områdesnivå skrivs andelen upp med en procentenhet för andelen som väljer kommunal grundskola under utblicksåren 2027–2032.

Det är dock viktigt att påpeka osäkerheten på lång sikt gällande valfaktor och kapacitetsutvecklingen inom enskild regi. Här påverkar faktorer som aktuella utredningar om exempelvis vinster i välfärden, marknaden samt lagar och regler.

Tabellen nedan anger hur stor andel elever det finns i kommunal regi i relation till befolkningsunderlaget för specifika områden. Denna andel visar den andel som finns folkbokförda inom området och väljer att gå i en kommunal skola i Malmö, men inte specifikt en kommunal grundskola inom det geografiska området som man är folkbokförd inom.

Stadsdel	Andel i kommunal regi
Västra Innerstaden	85 %
Södra Innerstaden	88 %
Centrum	89 %
Kirseberg	77 %
Fosie	86 %
Oxie	92 %
Hyllie	84 %
Limhamn-Bunkeflo	86 %
Rosengård	84 %
Husie	81 %

I en del av områdena kan valfaktorn påverkas av den historiska tillgången på platser i respektive årskursintervall. D.v.s. finns det färre högstadieplatser i området än antalet boende i åldern 13-15 år kommer detta att speglas i andelen elever som finns i grundskolor i området. I Kirseberg saknas det till exempel högstadieskolor och av den anledningen är också andelen elever som väljer kommunal regi av de boende något lägre än övriga områden.

[2] Uppgifterna för hyrda ytor har tillhandahållits genom utdrag från Malmö stads kontraktsregister och genom förteckning på fakturor/hyresavtal.

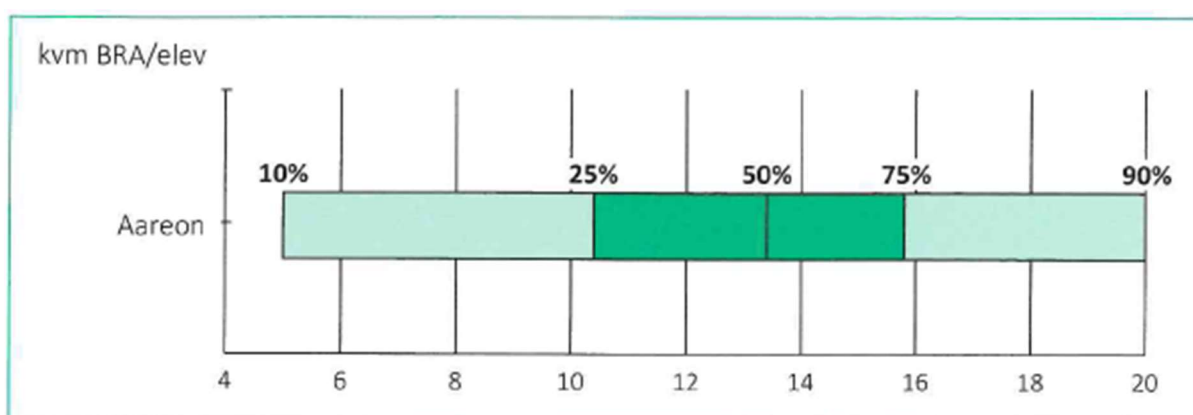
2.3 Nyttjandegrad

Erfarenhetsvärden från Repab Fakta 2022 anger att riktvärdet för effektivt nyttjande av

lokaler är c:a 8-12 kvm/elev för nybyggda och ombyggda skolor som planerats för hög lokaleffektivitet och flexibilitet. Samma studie konstaterar dock att lokalanvändningen i befintliga skolor är oftast betydligt lägre än det ovan angivna riktvärdet. Det som minskar lokaleffektiviteten i dessa äldre lokaler är ofta stora och långa korridorer, arkivutrymmen och ett rum för varje funktion[3]. För att göra bedömningar över lokaleffektiviteten i Malmös kontext är det således angeläget att titta på när skolorna i Malmö byggdes. Två tredjedelar av Malmös befintliga skolbyggnader är byggda före 1970, d.v.s. är mer än 50 år gamla.

Illustrationen här nedan visar på lokaleffektiviteten kvm BRA/elev för grundskolor i Sverige. Ett lokaleffektivt nyttjande av grundskolelokaler utifrån nationell statistik för år 2022 anses ligga mellan c:a 10,4 kvm BRA/elev till 15,8 kvm BRA/elev.

Malmö stads bruksarea/elev år 2022 är 16,3 kvm BRA/elev[4].

Lokaleffektivitet, kvm BRA/elev för **grundskolan**

[3] Repab fakta 2022, s. 95, lokaleffektivitet, area per elev. REPAB-fakta är en boksamling som uppdateras årligen med aktuella rikstäckande jämförelsesiffror för olika typer av byggnader och mallar för underhållsplaner. [4] 15 kvm LOA/0,92=16,3 BRA/elev

2.3.1 Om kapacitet och kapacitetsbedömningar

Maxkapaciteten på en skola är generellt svårt att mäta. Bedömningen av kapaciteten kan påverkas av aktuella pedagogiska strömningar, krav på timmar i specifika ämnen samt skolbyggnadernas tekniska kapacitet utifrån de förutsättningar och krav som fanns då byggnaderna uppfördes. En teknisk kapacitetsutredning som mäter ytor och diverse funktioner utifrån schabloniserade nyckeltal måste således alltid kompletteras med en verksamhetsnära inventering och analys för att ge en så heltäckande och realistisk bild av kapaciteten som möjligt.

Beläggningsgrad/kapacitetsnyttjande räknas fram genom att antalet elever i grundskolorna delas med kapaciteten vilket resulterar i hur stor procentuell andel av all tillgänglig kapacitet är och/eller kommer att beläggas.

Den andel av kapaciteten som nyttjas beror till stor grad på faktorer som kommunerna endast kan styra indirekt. Nyttjandet påverkas framförallt av efterfrågan på elevplatser i respektive skola. Det innebär att det fria skolvalet gör det svårt att på lång sikt prognosticera för hur kapacitetsnyttjandet kommer se ut. Efterfrågan på platser i en skola kan påverkas av skolans geografiska lokalisering, pedagogiska utformning, skolresultat och vissa fall av dess anseende. Detta kan innebära att vissa skolor kan

sakna platser för alla elever som söker sig dit samtidigt som andra skolor kan ha svårt att fylla sina tillgängliga platser.

Det är inte rimligt eller önskvärt att alltid ha en 100 % beläggningsgrad för varje klass och skola. Att vid terminsstart ta in 30 elever per klass, det vill säga 100 % beläggning medger ingen flexibilitet över läsåret. Med anledning av hur staden växer över året kan det innebära att man inte kan ta in elever i takt som de flyttar in till kommunen.

För mer information avseende kapacitet och kapacitetsbedömningar inom grundskoleverksamheten i Malmö stad se bilaga Kapacitetsbedömningar i grundskoleverksamhet.

2.4 Effektiviseringspotential

Grunden för grundskoleförvaltningens arbete för att skapa ett effektivt lokalnyttjande är Lokalprogram för grundskoleverksamheten (lokalprogrammet). Huvudmålet med lokalprogrammet är att skolans lokaler skall ge fysiska förutsättningar för lärande, social interaktion, trygghet och säkerhet. Utöver det ska lokalprogrammet bidra till ett effektivt nyttjande av rummen och ytorna i hela skolan. Lokalprogrammet utvecklas ständigt för att förbättra nyttjandet av våra lokaler och för att möta förändringar inom verksamheten samt förändringar utanför den egna verksamheten som påverkar hur vi bör och kan använda våra lokaler.

På grund av utformningen av nybyggda skolor nyttjas ytorna i dessa skolor mer effektivt än vad som är fallet i äldre skolor. Detta innebär att den generella lokaleffektiviteten för grundskolenämndens verksamheter kommer att öka i takt med att lokalbeståndet förnygras genom nybyggnationer. Lokaleffektiviteten kan också till viss del öka genom investeringar i lokalanpassningar och andra förändringar i befintligt lokalbestånd. Samtidigt finns det, som nämnts ovan, gränser för hur hög beläggningsgrad som är önskvärt då viss flexibilitet behövs.

De senaste årens elevtillväxt har medfört en kraftig förtätning på många skolor med en allt högre beläggningsgrad. Det påverkar såväl elevernas som medarbetarnas arbetsmiljö och lärmiljö. En konsekvens av att allt fler elever vistas i skollokalerna är att slitage och driftkostnader kan komma att öka samtidigt som möjligheten att ta in mer än enstaka elever per klass har minskat. Grundskoleförvaltningen ser en tendens till att förtätningmöjligheterna blir allt mer begränsade och förtätningspotentialen är så låg på många skolor att det inte kan innebära några reella utökningar av befintliga skolorganisationer, exempelvis fler paralleller i en befintlig skola.

Av Malmö stads grundskolor bedöms ca 8 % ha en kapacitet att ta in ett större antal elever och därmed höja sin beläggningsgrad.

Grundskoleförvaltningen ser en ökad efterfrågan på högspecialiserade lärmiljöer. Denna typ av lärmiljöer som återfinns inom bland annat särskoleverksamheten är mer ytkrävande än den vanliga skolverksamheten. Åtgärder för att tillgodose platsbehovet i särskola beskrivs i den särskilda lokalbehovsplanen för särskoleverksamheten.

Utöver att säkerställa ett effektivt lokalnyttjande av de egna lokalerna så möjliggör samnyttjande av lokaler inom Malmö stad en ökad effektivitet i lokalanvändandet. Det är dock viktigt att förutsättningarna för samnyttjandet är tydliga och att

verksamhetsbehoven tas till vara. Exempel där grundskoleförvaltningen samnyttjar lokaler med andra förvaltningar är allaktivitetshuset, som drivs av kulturförvaltningen men i grundskolans lokaler, och idrottshallar, där fritidsförvaltningen är primärhyresgäster men som nyttjas av skolorna.

KAPITEL 3

BEDÖMNING AV FRAMTIDA

LOKALBEHOV

3.1 Vilka faktorer påverkar nämndens lokalbehov?

Utöver den demografiska utvecklingen påverkar flera andra faktorer grundskoleverksamhetens behov av lokaler. Dessa faktorer innefattar myndighetskrav beträffande skolbyggnaderna men även riktlinjer för utemiljön och behovet av att göra lokalerna tidsenliga och öka ändamålsenligheten.

3.1.1 Bygglovsprövning – friytekraven

Friytekraven innefattar de krav på utformning och ytmässiga krav om 15 kvm/elev vistelseyta som måste uppfyllas för att en grundskola ska beviljas bygglov och i förlängningen få bedriva grundskoleverksamhet. Friytekraven beskrivs i dokumentet *Friytor vid förskolor och skolor antagna av stadsbyggnadsnämnden i Malmö*. Kravet på 15 kvm/elev tolkas och implementeras som ett statistiskt mått som inte tar hänsyn till utemiljöns och verksamhetens övriga förutsättningar så som närhet till grönytor, varierad och kvalitativ utemiljö och övriga pedagogiska inslag. Dessa krav kan få påtagliga konsekvenser för grundskoleverksamheten. Statiska friytekrav kan innebära att grundskoleverksamheten måste minska skolkapaciteten för enskilda skolprojekt vilket påverkar den planerade skolorganisationen, d.v.s. en grundskola planerad för tre paralleller kan endast ta emot två paralleller. Behovet av skolplatser försvinner inte till följd av begränsningar i friytan utan innebär att de måste tillskapas på andra platser vilket är både kostnadsdrivande och ytkrävande då ny lokalisering måste beredas.

Ett mer flexibelt mått som tar hänsyn till platsens och verksamhetens förutsättningar kan underlätta utbyggnaden av skolplatser i såväl den centrala täta staden som i stadens planerade utbyggnadsområden.

I skolor där den kvantitativa vistelseytan bedöms vara begränsad utförs anpassningar som syftar till att öka grönytefaktorn och komplettera vistelseytorna med tillgängliga, åldersadekvata, varierande, pedagogiskt rika och utmanande miljöer. Dessa projekt initieras bland annat i samband med ventilationsprojekten, övertagande av förskolelokaler samt förändring av skolornas organisation. Grundskoleförvaltningens lokalprogram för grundskoleverksamheten beskriver vilka funktioner och värden som ska uppnås i utemiljön.

3.1.2 Myndighetskrav - ventilationsåtgärder

Under 2016 utförde serviceförvaltningen en ventilationsutredning beträffande Malmö stads grundskolor. Utredningen visade att 17 % av grundskolorna hade ventilationssystem som behövde åtgärdas för att uppfylla myndighetskraven. Arbetet med att uppfylla ventilationskraven har pågått under 2017-2019 och fortsätter kontinuerligt även de kommande åren.

Ytterligare 20 % av grundskolornas ventilationssystem har behov av åtgärder på grund av ålder eller för att de inte är energieffektiva. Denna fas två av utredningen berör fyra skolor som enligt hyresvärden har ventilationssystem eller delar av ventilationssystem som inom en 10-årsperiod uppnått sin tekniska livslängd och bör bytas ut. Ambitionen är att dessa åtgärder ska utföras under denna plans tidshorisont, det vill säga 2023–2032. Att åtgärda dessa skolor kommer ha en stor påverkan på kapacitetstillgången under ombyggnationen. Det kommer i vissa fall även kräva skolskjuts vid omlokalisering av elevgrupper.

Arbetet med att åtgärda ventilationssystemen innebär att grundskoleverksamhet inte kan bedrivas i de byggnader och lokaler där åtgärderna utförs. Ofta sträcker sig detta arbete från sex månader till två år beroende på skolans storlek. Att hitta lämpliga och ändamålsenliga omlokaliseringslokaler nära elevernas hem är en svår uppgift. Det försvåras ytterligare av att staden står inför en befolkningsökning för individer i grundskoleåldern. Det innebär att det föreligger ett stort behov av att planera och ta höjd för dels de redan tidsatta åtgärderna, dels för grundskolor som i framtiden kan bli aktuella för ventilationsåtgärder. Det pågår en löpande dialog med hyresvärderna för att minimera det intrång som kan uppstå i samband med planerade underhållsåtgärder av olika slag.

3.1.4 Tillfälliga omlokaliseringsplatser

Att utbyggnadsvolymen kan överstiga den prognostiserade befolkningsprognosen påverkas inte enbart av ventilationsåtgärderna. Volymen kan även påverkas av den planerade utbyggnaden av befintliga grundskolor. I de centrala delarna av staden är tillgången på lämpliga tomter för nya grundskolor begränsad varför befintliga skoltomter måste nyttjas för att utöka kapaciteten. Det kan innebära att äldre byggnader måste rivs och nya högre byggnader med fler platser etableras. Under byggnationen måste eleverna omlokaliseras.

För att möjliggöra omlokaliseringar av elever i samband med ventilationsåtgärder eller andra större ombyggnationer behövs en utbyggnadstakt som överstiger befolkningsökningen. Malmö stads strategi har, av ekonomiska och verksamhetsmässiga skäl, varit att i första hand omlokalisera eleverna till nybyggda grundskolor. I områden där nya grundskolor och andra lösningar saknas kan det bli aktuellt med paviljongetableringar. I vissa fall kan omlokaliseringar bli av mer akut karaktär, exempelvis omlokalisering till följd av brand på Rosengårdsskolan och Gullviksskolans matsal på senare år. Denna typ av omlokaliseringar påverkar än mer den ordinarie planeringen och innebär i förlängningen såväl merkostnader som insatser av pedagogisk och verksamhetsmässig karaktär. I denna typ av händelsen är grundskoleförvaltningen starkt beroende av samverkan med övriga förvaltningar inom Malmö stad för att kunna uppfylla skolplikten.

Totalt kommer c:a 1 830 elever från tre grundskolor någon gång under perioden 2023-2025 att vara omlokaliserade till andra skolor under tiden som deras skola genomgår ny, om- och/eller tillbyggnation.

Lokalbehoven och lokalbehovsplaneringen påverkas således av behovet av att förutse och tillgodose ett handlingsutrymme på lång sikt som möjliggör utveckling och effektiviseringar av det befintliga lokalbeståndet.

Utöver ovanstående påverkas verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov av andelen som väljer grundskoleplatser i kommunal respektive enskild regi så kallad valfaktor. Aktuell fördelning presenterades under avsnittet Fördelning mellan elever i Malmö stads regi och enskild regi. Denna andel förändras över tiden varför ett antagande om valfaktor måste göras i platsanalysen.

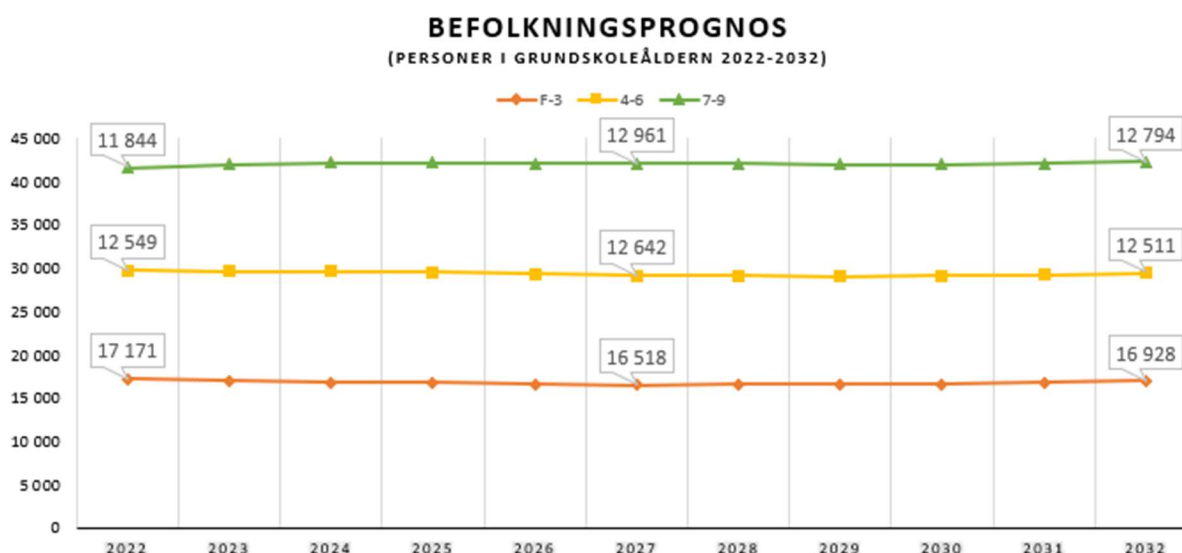
3.1.5 Befolkningsprognos för planeringsperioden 2022–2032

Stadskontoret presenterade Malmö stads befolkningsprognos för 2022-2032 i maj 2022 och denna visar att befolkningstillväxten i Malmö fortsätter men dock lite långsammare än under 2010-talet. År 2032 kommer det finnas ungefär 47 000 fler

Malmöbor än vad det gjorde i slutet av 2021.

Årets rapport visar bland annat att det finns stora skillnader i tillväxttakt mellan olika åldersgrupper. Snabbast förväntas gruppen unga i gymnasieåldern att växa, följt av gruppen 80 år eller äldre. Långsammast förväntas grupperna i förskoleåldern samt grundskoleåldern att växa, även om den senare växer relativt snabbt i början av prognosperioden. Antalet barn i grundskoleåldern förväntas öka snabbt i början av prognosperioden, fram till 2024. Därefter dämpas tillväxttakten rejält. Totalt förväntas det finnas nästan 1 230 fler Malmöbor i grundskoleåldern 2032 än vad det gjorde i slutet av 2021. Detta motsvarar en ökning på tre procent. Denna ökning har påverkan på samhällsservicen.

I grundskoleförvaltningens planering av skolplatserna måste det finnas ett utrymme som täcker för en eventuell underskattning av volymutvecklingen eftersom tillskapandet av nya grundskoleplatser är en långsiktig process. Att färdigställa en ny grundskola tar enligt de tekniska förvaltningarna c:a sex år, från idé till inflyttning.

Sammanfattning av prognosen:

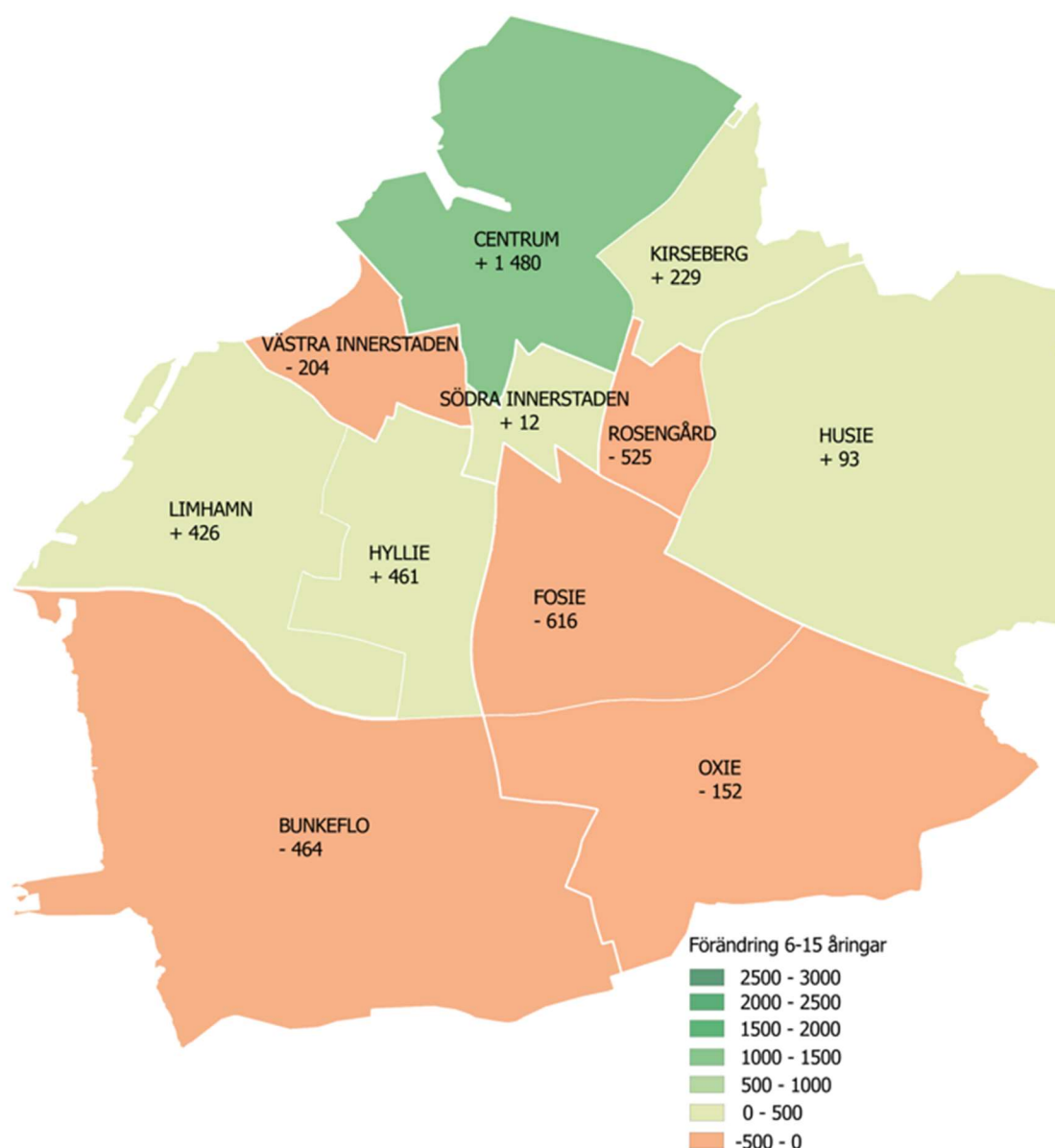
- Ökning med 669 individer i grundskoleåldern mellan 31 december 2022–31 december 2032[4]
- Mellan 2022 och 2027 ökar gruppen individer i grundskoleåldern med totalt 557
- Mellan 2027 och 2032 ökar gruppen individer i grundskoleåldern med totalt 112

[4] Notera att ökningen är större mellan 31 december 2021 – 31 december 2032 och uppgår då till nästan 1 230 individer.

3.1.5.1 Befolkningsprognos per stadsdel

För att ytterligare precisera behovet av skolplatser i staden följer här en fördjupad analys av befolkningsutvecklingen genom indelning av Malmö stad i tio geografiska stadsdelar. Befolkningsförändringen beträffande antalet individer i åldern 6–15 år

boende i respektive stadsdel presenteras i bilden nedan.

Ökningen av antalet elever i åldern 6-15 år är även i årets prognos som störst i Centrum. Ökningen är dock inte lika kraftig, från tidigare förväntad ökning på c:a 1 848 fler individer under en tioårsperiod förväntas nu ökningen bli c:a 1 480 fler individer 2032 jämfört med 2022. Ökningen är som störst i de områden där staden har planerade eller pågående utbyggnadsprojekt. I dessa områden planeras ofta skola nära hemmet för att undvika behov av bil för skjuts av elever och därigenom minska miljöpåverkan. Samhällsservice nära hemmet bidrar till att göra nya bostadsområden mer attraktiva.

Störst minskning på tio års sikt förväntas i Fosie och Rosengård. Prognosen visar enbart en befolkningsutveckling, inte verksamhetens volymförändring. Efterfrågan på skolplatser i ett område kan öka samtidigt som befolkningsunderlaget minskar. Befolkningsutvecklingen ska således per automatik inte läsas som faktisk ökning av antalet elever i området, utan en befolkning som utgör ett potentiellt elevunderlag för området och därigenom för grundsärskolan.

KAPITEL 4 HUR SER DET FÖRVÄNTADE LOKALBEHOVET UT FRAMÖVER?

Grundskoleverksamheten har behov av nya grundskolor i närhet till de boende varför stor andel av de nya grundskolorna återfinns i de centrala och västra delarna av staden. Detta bidrar till att tillgodose vårdnadshavarnas val av skola.

Malmö stads grundskoleverksamhet består av 77 skolenheter som tillsammans genererade inför HT 2022 en total tillgång på motsvarande c:a 39 785 platser. I Malmö stads regi fanns i maj 2022 c:a 34 850 elever. Det innebär att c:a 87,6 % av Malmö stads skolplatser var belagda i maj 2022. Det är en hög beläggningsgrad utifrån erfarenhetsvärden och omvärldsanalys. Årets beläggningsgrad är marginellt högre än den beläggningsgrad som fanns i föregående års lokalbehovsplan (87%) vilket innebär att fler befintliga platser blivit belagda och förtätningen fortsatt.

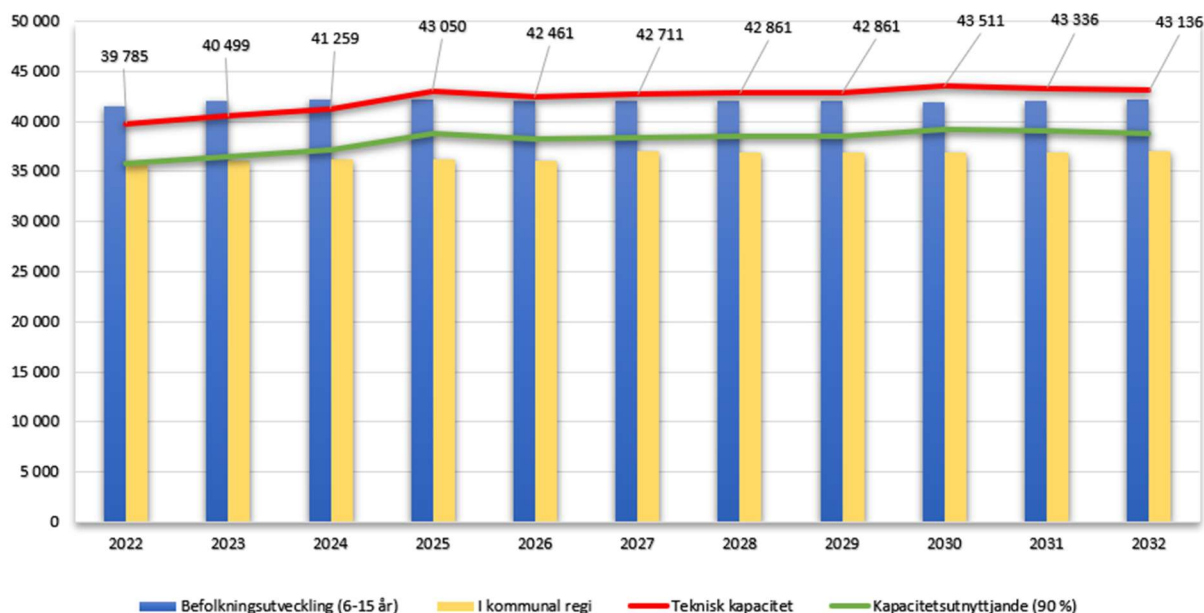
Skolplatskapaciteten kommer utvecklas i en positiv trend med i snitt c:a 335 fler grundskoleplatser per år fram till 2032. Störst positiv förändring sker inför HT 2025 då närmare 1 800 fler platser finns planerade jämfört med året innan, 2024. Under utblicksåren 2027-2032 finns totalt c:a 1 050 nya platser planerade samtidigt som c:a 960 tillfälliga platser avvecklas.

På en övergripande, Malmö stads-nivå, finns ett tillfredställande kapacitet från och med 2025 i jämförelse med den prognostiserade befolkningsunderlaget. Platsberedskapen anses vara god om antalet elevplatser är på samma nivå som hela befolkningsunderlaget. Detta innebär i praktiken en merkapacitet sett till hur många som prognosticeras att välja kommunal grundskola men det ger ett handlingsutrymme för oförutsedda händelser och uppskrivningar i befolkningsprognosen.

I diagrammet nedan illustreras denna utveckling fram till 2032. Det är väsentligt att understryka att även om diagrammet illustrerar en konstant merkapacitet i relation till antalet som förväntas välja en kommunal grundskola, så finns det inte täckning för det totala befolkningsunderlaget förrän 2025.

Vidare är det viktigt att betona att det i enstaka skolenheter och områden kan krävas lokalåtgärder och tillskapande av nya platser för att tillgodose lokalbehovet från år till år och för specifika årskursintervaller och verksamheter även om tabellen på totalen visar merkapacitet.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Malmö)

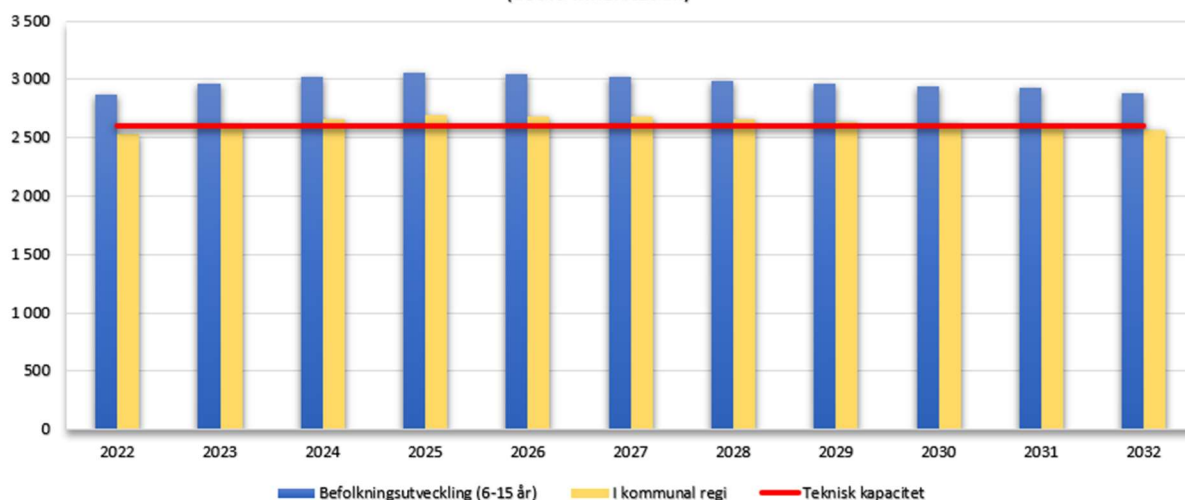

Det är orealistiskt att utgå från att samtliga nya grundskolor och platser som färdigställs ett specifikt år kan beläggas till fullo det året. I diagrammet finns därför en grön linje som illustrerar var beläggningen når 90 %. I denna plan har det tidigare kunnat konstateras att det är en hög beläggningsgrad. I diagrammet ovan kan det utläsas att Malmö stad genom den planerade platsutbyggnaden kommer kunna erhålla en rimlig nivå i kapacitetsutnyttjandet först från 2025. Under hela prognosperioden kommer beläggningsgraden variera mellan 84%, 90 % och 86%. En ny grundskola växer ofta underifrån och successivt över åren varför en årsvis merkapacitet är av stor vikt för att säkerställa en så långsiktigt hållbar lösning på behovet som möjligt.

4.1 Södra Innerstaden

I juni 2022 fanns det c:a 2 600 grundskoleplatser i åk F-9 i Södra Innerstaden. Inom det aktuella området kommer platskapaciteten stå still. Inom området förväntas Sorgenfriskolan få en ny matsal, detta kan ha positiv inverkan på kapaciteten. Innan detta blir verklighet skall lokalisering av matsalen utredas och vid behov samordnas med fritidsförvaltningen. Ur diagrammet nedan kan det utläsas att det råder en hög beläggningsgrad inom området och ett underskott av platser under perioden 2022–2031. Malmös grundskolor i området kommer inte kunna bereda plats åt alla boende individer i området som väljer kommunal regi. Det är rimligt att anta att eleverna då söker sig till grundskolor med lediga platser i närliggande områden, så som Västra Innerstaden där platstillgången är mycket god.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Södra Innerstaden)

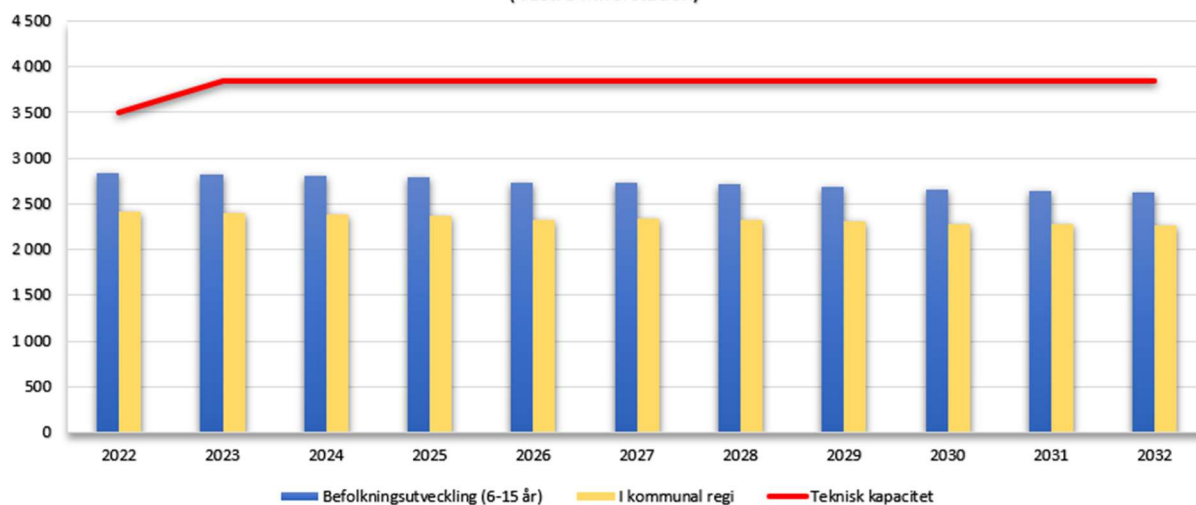

Ökningen är som störst bland de äldre eleverna (åk. 7-9). Denna årskursintervall ökar med c:a 17,7 % från 2022 till 2032. Samtidigt minskar antalet yngre elever i åk. F-3 med c:a 4,8%. Detta innebär att högstadiekapacitet i andra delar av staden, rimligen närliggande Västra Innerstaden, kan behöva beläggas med individer i grundskoleåldern som är boende i Södra Innerstaden men också att annan användning av befintliga lokaler kan bli aktuellt.

4.2 Västra Innerstaden

I Västra Innerstaden fanns det i juni 2022 c:a 3 400 platser i de kommunala grundskolorna för elever i åldern 6-15 år. Det går idag fler elever i Västra Innerstadens skolor än antalet boende i området. Detta kan förklaras av förvaltningens medvetna strategi om centralt belagda högstadieskolor. Därutöver kommer utbyggnaden (2022-2023) inom fastigheten Klarinetten 1 (*Populärnamn: Mellanhedsskolan 2*) innebära att merkapaciteten blir större under prognosperioden. Denna merkapacitet är som störst i högstadiet. Grundskoleförvaltningen kommer därför att starta en ny sarskola på Mellanhedsskolan 2 för att nyttja den merkapacitet som finns under prognosperioden. Denna merkapacitet, som är periodvis ganska markant, kan eventuellt även avlasta skolorna i Västra hamnen, Limhamn och Södra Innerstaden.

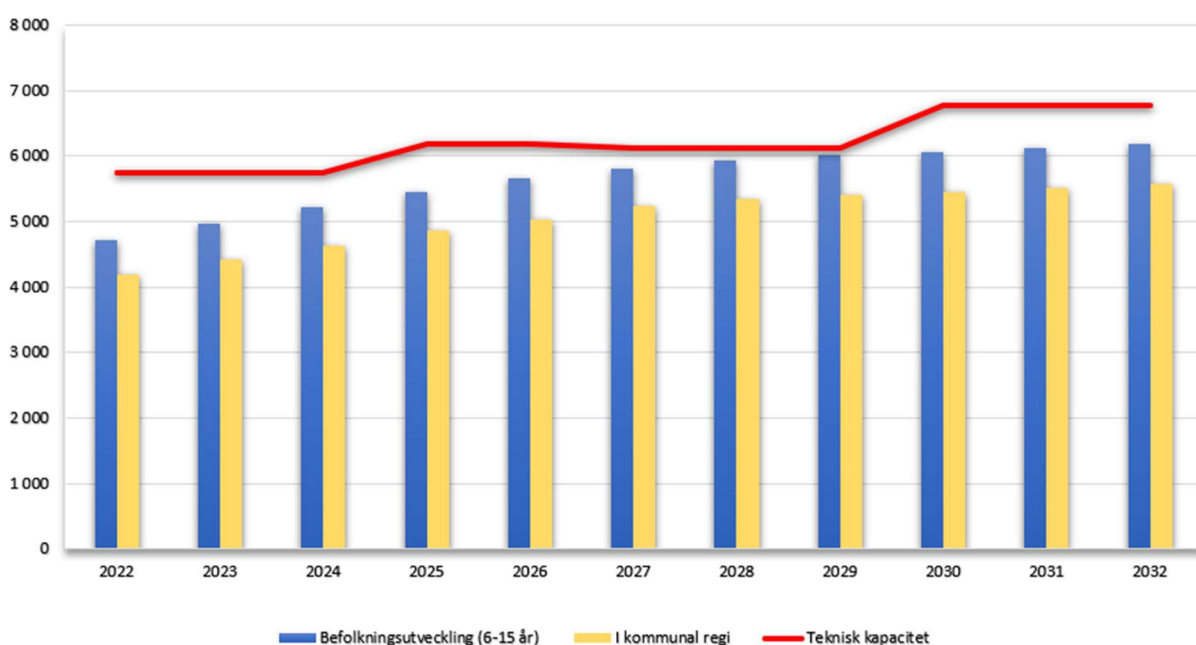
Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Västra Innerstaden)

4.3 Centrum

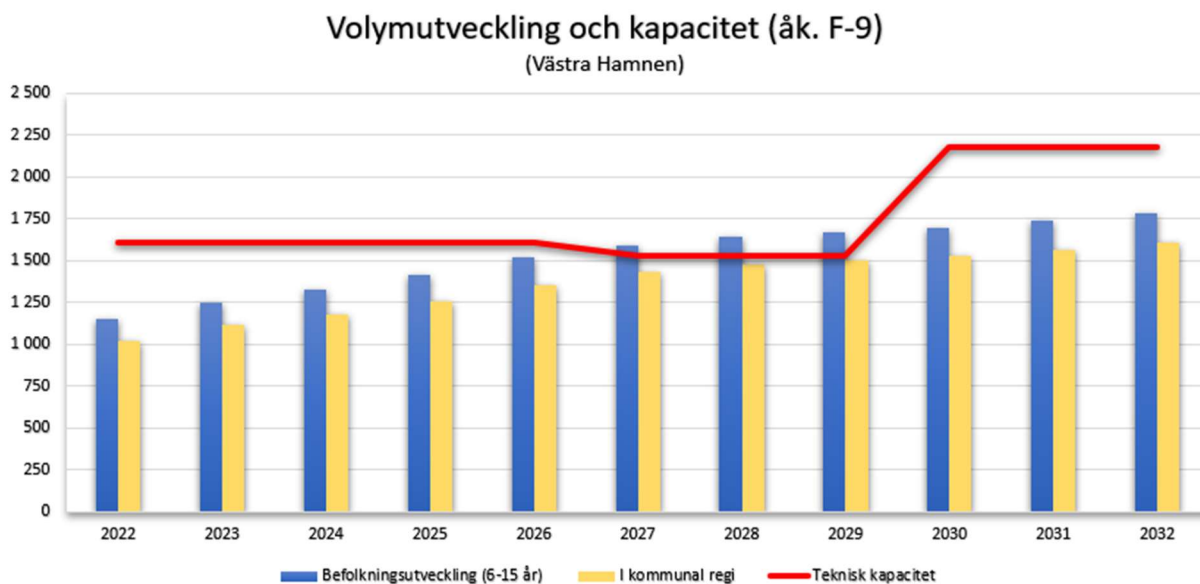
Centrum är det område i Malmö som ökar mest såväl procentuellt som i absoluta tal. Detta får även inverkan på volymutvecklingen i kommunal regi. I Centrum fanns det i juni 2022 c:a 5 740 platser i kommunal regi. Vid prognosperioden slut kommer den totala platstillgången ha ökat till c:a 6 760 om samtliga projekt realiseras i enlighet med de planer som finns idag. I området finns utbyggnadsområdet Nyhamnen med stor påverkan på prognoserna. Ny skola inom FÖP Nyhamnen är beställd och bedöms kunna stå klar 2030. Området kommer således öka med c:a 1 850 individer i åldrarna 6-15 år och utbyggnaden av antalet platser ökar under samma period med c:a 1 025 platser, motsvarande två fullstora grundskolor.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Centrum)

4.3.1 Västra Hamnen

Västra Hamnen är ett av de delområden i centrum som står inför en kraftig befolkningsökning de kommande åren. Befolkningsantalet i området kommer öka med c:a 56% under prognostiden. Bedömningen är att antalet individer i grundskoleåldern kommer öka kraftigt fram till 2032 jämfört med 2022. Ökningen i absoluta tal motsvarar mer 640 elever, dvs en fullstor grundskola.

Även om det på totalen finns kapacitet inom område Centrum så kommer Västra Hamnen ha nått kapacitetstaket 2027. I förra årets plan var inriktningen att inleda detaljplanarbetet som möjliggör den fjärde grundskolan i Västra Hamnen. I år är inriktningen istället att betrakta första nya skolan i Nyhamnen som en kapacitetstillgång för Västra Hamnen och därmed intensifiera arbetet med den skolan. Bedömningen är att sannolikheten är större att färdigställa en skola i Nyhamnen inom prognosperioden än en i delområde Västra Hamnen. Grundskoleförvaltningen gör bedömningen att ny skola inom FÖP Nyhamnen har möjlighet, genom infrastruktursatsningarna som görs, att även utgöra kapacitet för Gamla staden.

Vidare är det väsentligt att notera i analysen är att det idag går 1 278 elever i Västra Hamnens skolor men det är enbart 1 150 bosatta. Det är således möjligt att det fortsatt kommer vara fler elever som söker sig till skolorna i Västra Hamnen än som faktiskt är bosatta inom området.

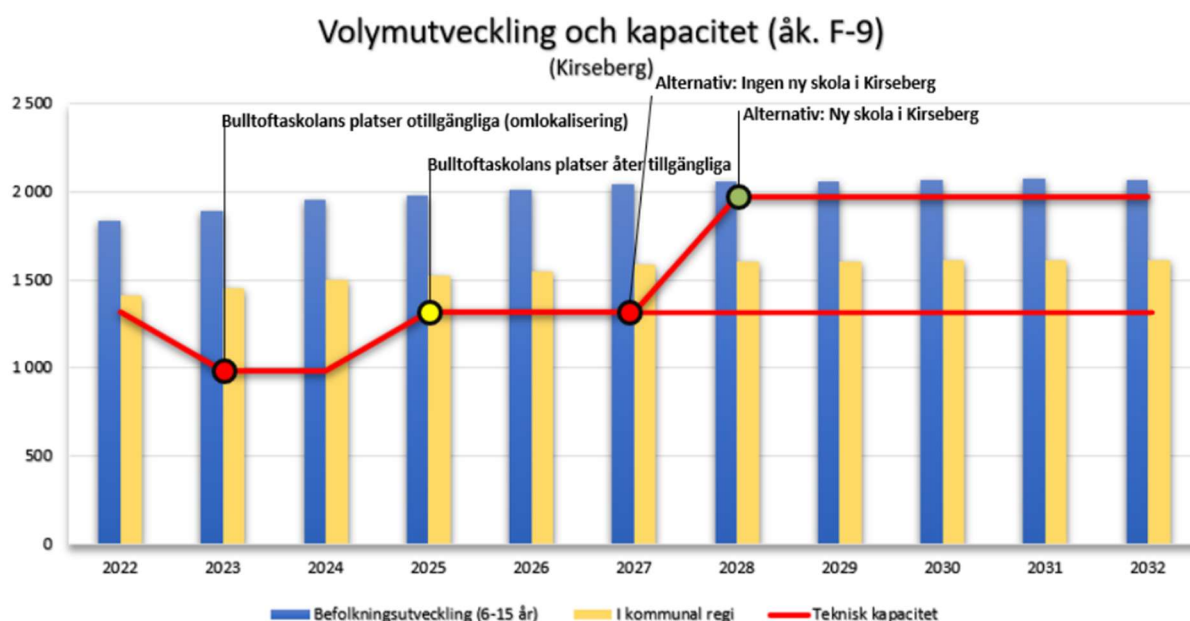
4.4 Kirseberg

I Kirseberg kommer den totala populationen i åldern 6-15 år ha ökat med c:a 230 individer fram till 2032. Det har alltså skett en marginell justering uppåt av befolkningsutvecklingen i Kirseberg jämfört med föregående befolkningsprognos. I området finns planer på nya bostäder och samhällsservice som en del av det arbete som görs inom ramen för fördjupad översiktsplan Kirseberg (hädanefter: FÖP Kirseberg).

Det råder brist på skolplatser i området under hela prognosperioden. Bristen omfattar mellan 300-700 skolplatser, motsvarande en fullstor grundskola. Denna brist kan endast avhjälpas med en ny grundskola inom området.

Vid framskrivandet av förevarande plan fanns preliminära besked om möjligheten att färdigställa en ny skola inom fastigheten Mölledalsskolan 1. *Ny skola inom Mölledalsskolan 1* bedöms på grund av de förutsättningar som finns med tomten innebära en investering som långt överstiger de investeringssummor som historiskt förknippats med grundskolor av den storleken.

Mot bakgrund av ovanstående förordas inte en specifik lokalisering för den första nya grundskolan i Kirseberg. Bedömningen är att grundskoleförvaltningen i egenskap av beställande förvaltning endast ansvarar för att klargöra att det, utifrån tillgängliga analyser, krävs en ny grundskola i Kirseberg senast 2028 om det ska vara möjligt att tillgodose områdets behov av skolplatser. Häri ingår således en bedömning, på stadsövergripande nivå, vilken av alternativen (*Ny skola inom FÖP Kirseberg eller ny skola inom fastigheten Mölledalsskolan 1*) som är mest lämplig.

Det finns ett föreläggande och myndighetskrav gällande Bulltoftaskolans ventilationssystem som kommer påverka platsutvecklingen inom Kirseberg. Inriktningen är att nyttja de nya platserna inom fastigheten Dekanen 1 (byggnad A och B), söder om S:t Johannes plan, som omlokalisering för Bulltoftaskolan.

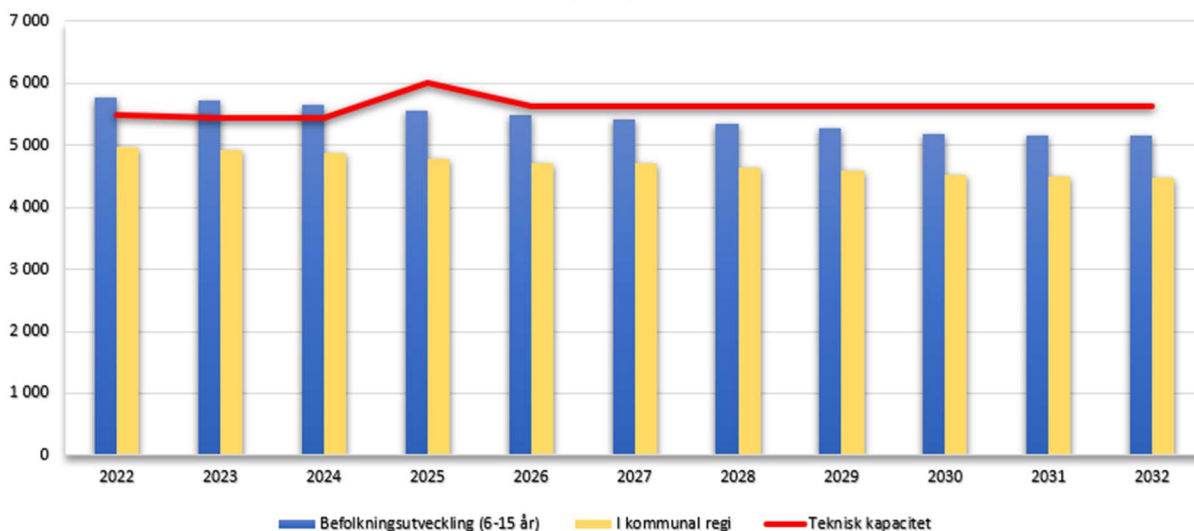
Denna inriktning om att nyttja Dekanen 1 syns i diagrammet ovan som en nedgång i platstillgången 2023 som återställs 2025 när Bulltoftaskolans lokaler på nytt utgör kapacitet i området.

4.5 Fosie

Grundskolorna i Fosie har hög belägningsgrad och ligger på ett kapacitetsnyttjande på c:a 90% fram till 2025. Bedömningen är att de planerade lokalförändringarna är nödvändiga för att sänka belägningsgraden något och möta scenariot med en större andel som väljer kommunal grundskola i området. Årets befolkningsprognos indikerar en kraftig minskning av antalet individer i åldrarna 6-15 år under perioden 2022-2032. Inga nya platstillskapandet projekt initieras därför i Fosie som del av denna lokalbehovsplan.

Sedan tidigare har grundskoleförvaltningen en beställning på ny skola på Högaholm. I planerna ingår att riva den befintliga Högaholmsskolan för att lämna plats åt bostäder och en ny ändamålsenlig tre paralleller åk. F-6 grundskola uppförs på grannfastigheten Folkvisan 4. Detta ger området ett tillskott på c:a 200 grundskoleplatser och innebär att beläggningsgraden sjunker till 85% inför HT 2025.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9)
(Fosie)

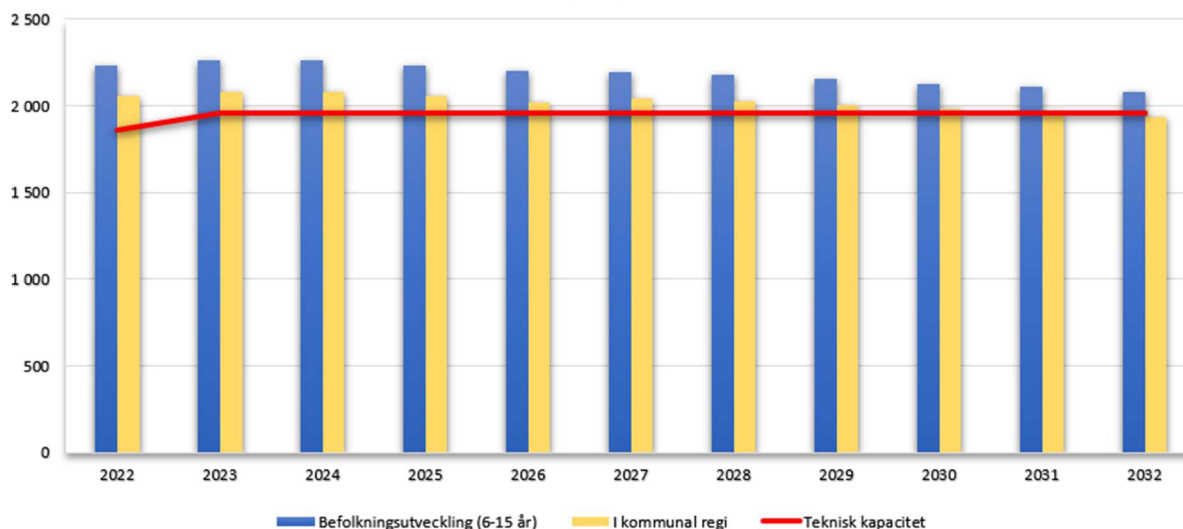

Grundskoleförvaltningen har inte möjlighet att avveckla platserna på gamla Högaholmsskolan direkt i samband med att nya Högaholmsskolan står färdig eftersom platserna krävs till omlokaliseringen av Nydalaskolan under perioden 2023-2025. Stadsfastigheter har planer på att avveckla Nydalaskolans byggnad F och G och i samband med det tas ett helhetsgrepp om skolans lokaler där flera byggnader, som bedöms vara i dåligt skick och icke ändamålsenliga, rivs. Bedömningen är således att gamla Högaholmsskolan kan rivas för att lämna plats åt nya bostäder först efter 2025.

4.6 Oxie

I Oxie sjunker antalet boende i grundskoleåldern långsamt under prognosperioden, ungefär med en klass per år. Inom området ingår ett stort ny- och ombyggnadsprojekt som innebär att Kungshögsskolans lokaler utökas så att de tillfälliga paviljongerna där den tredje parallellen finns kan ersättas med permanenta platser.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Oxie)

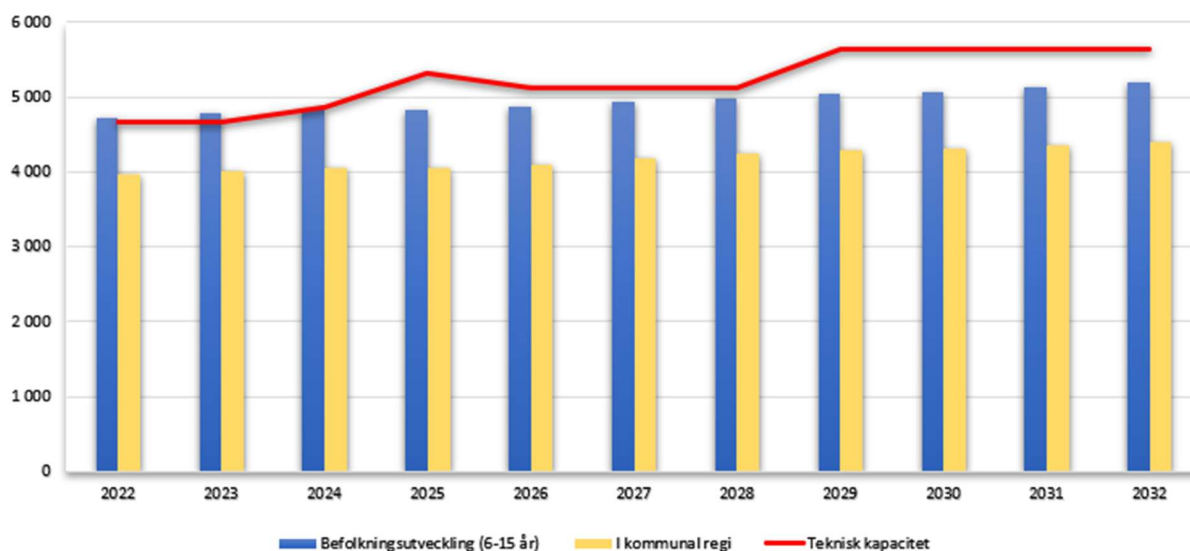

Bedömningen är att Kungshögsskolans nya platser kan preliminärt stå klara inför HT 2023. Beläggningsgraden är hög under hela prognosperioden men bedömningen är att tillgänglig kapacitet skall vara tillräcklig för att hantera antalet som söker sig till Oxies skolor.

4.7 Hyllie

Hyllie är en av Malmös mest expansiva områden och flera bostadsprojekt pågår eller kommer att initieras den närmaste tiden. Antalet grundskoleelever i området förväntas öka stadigt varje år under prognosperioden 2022–2032.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Hyllie)

Befolkningsprognosen för Hyllie är kraftigt justerad. Ökningen på tio års sikt är halverad jämfört med förra årets prognos. Det är denna typ av justeringar på

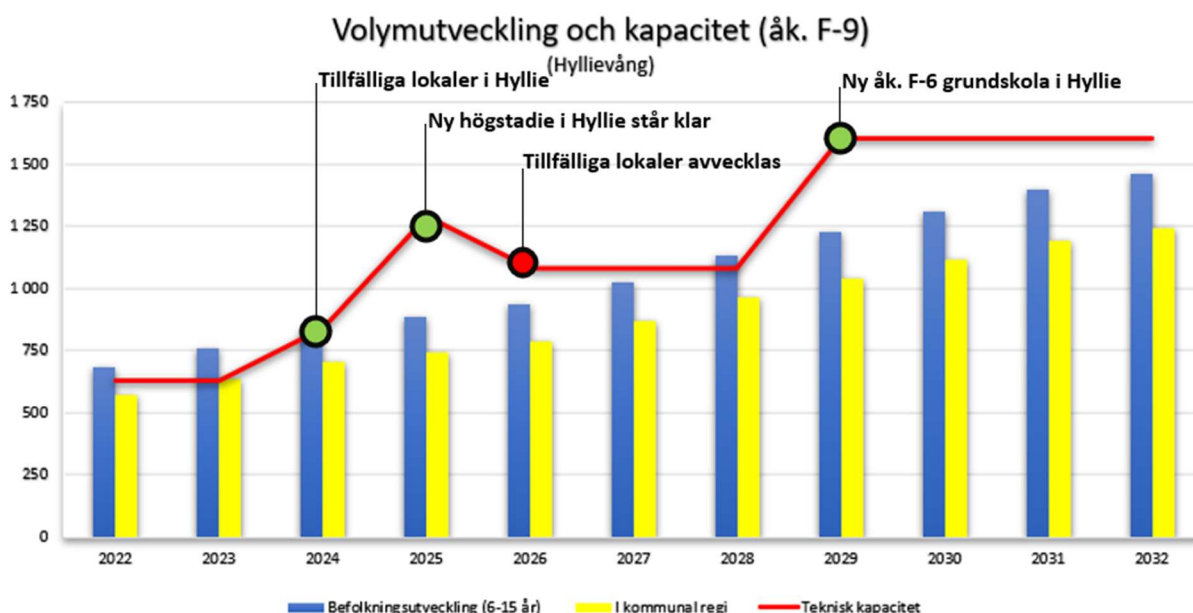
områdesnivå som gör planeringen av nya grundskolor komplex. Beställningar för helt nya grundskolor måste läggas tidigt i planeringsperioden då det tar mellan 6-8 år att färdigställa en grundskola och samtidigt finns en risk att prognoserna justeras kraftigt både uppåt och nedåt. I Hyllies fall kommer det innebära att färdigställandet för en av grundskolorna senareläggs (läs mer om detta i avsnittet nedan).

4.7.1 Hyllievång

För en mer precis lokalbehovsanalys bryts Hyllieområdet ytterligare ner till delområde Hyllievång (se tabell längre ner).

Stora förändringar har skett i befolkningsprognosen beträffande Hyllievång vilket påverkar när skolprojekten bör färdigställas. Ökningen på tio års sikt har reviderats nedåt med c:a 27%, från 1066 i ökning till 783 specifikt för delområdet Hyllievång.

Området avviker från trenden i övriga delar av staden. I Hyllievång väntas antalet i lågstadiet öka mest, till skillnad från övriga staden där ökningen är som störst bland individer i högstadieåldern.

Högstadieplatser saknas dock i Hyllievång varför en ny högstadieskola i Hyllievång beställd och förväntas stå färdig höstterminen 2025. Grundskoleförvaltningen har parallellt med detta därför beställt tillfälliga lokaler med färdigställande från 2024 för att hantera bristsituationen som väntas uppstå av att högstadieskolan inte blir klar inför HT 2024.

Utöver högstadieskolan finns ytterligare en grundskola beställd och planeras tillgodose behovet för årskurs F-6 då antalet elever i denna årskursintervall väntas öka med c:a 548 individer. Delar av de tillfälliga lokaler som etableras för att hantera högstadiebehovet år 2024 kan även nyttjas för skolplatsbehovet i åk. F-6.

Grundskoleförvaltningen beställde under 2018 ny grundskola öster om Sivåkersvägen i Hyllievång. Lokalerna planeras hysa Malmö International School som i väntan på de nya lokalerna är omlokaliserad till Limhamnsskolan. Eleverna som flyttas från

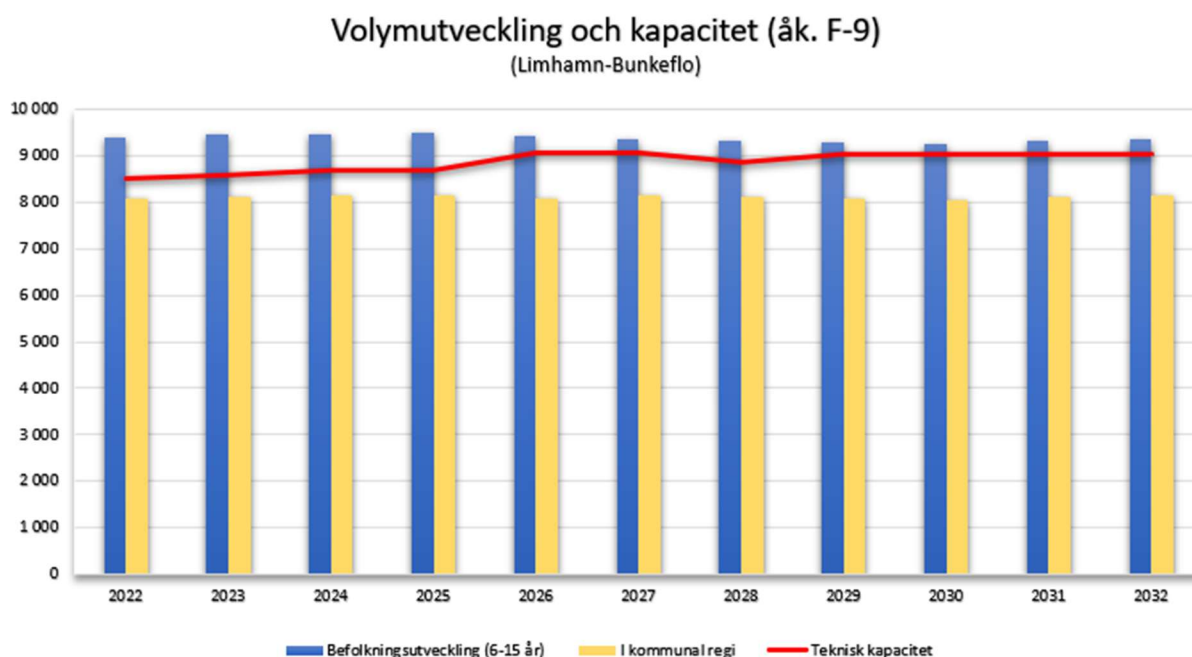
Limhamnsskolan till MIS friställer viktig kapacitet i Limhamnsområdet men belägger stora delar av kapaciteten i nya skolan öster om Sivåkersvägen i Hyllie redan vid invigningen 2024. Det är dock problematiskt att Malmö International School i Hyllie inte färdigställs förrän 2024 eftersom det försvårar platssituationen i Limhamn.

Med de planerade lokalförändringar som finns i Hyllievång är bedömningen att behovstäckningen kommer vara god på medel och lång sikt. Periodvis kommer det finnas lediga basrum som möjliggör handlingsutrymme i händelse av ytterligare behov av omlokaliseringar.

Med nuvarande lokalbehovsplanering kommer det finnas totalt fyra kommunala grundskolor i Hyllie fram till 2032, varav en av dessa är Malmö International School som har upptagning över hela staden.

4.8 Limhamn-Bunkeflo

I Limhamn-Bunkeflo finns totalt sett, jämfört med övriga områden, såväl flest individer i grundskoleåldern som flest grundskoleplatser.

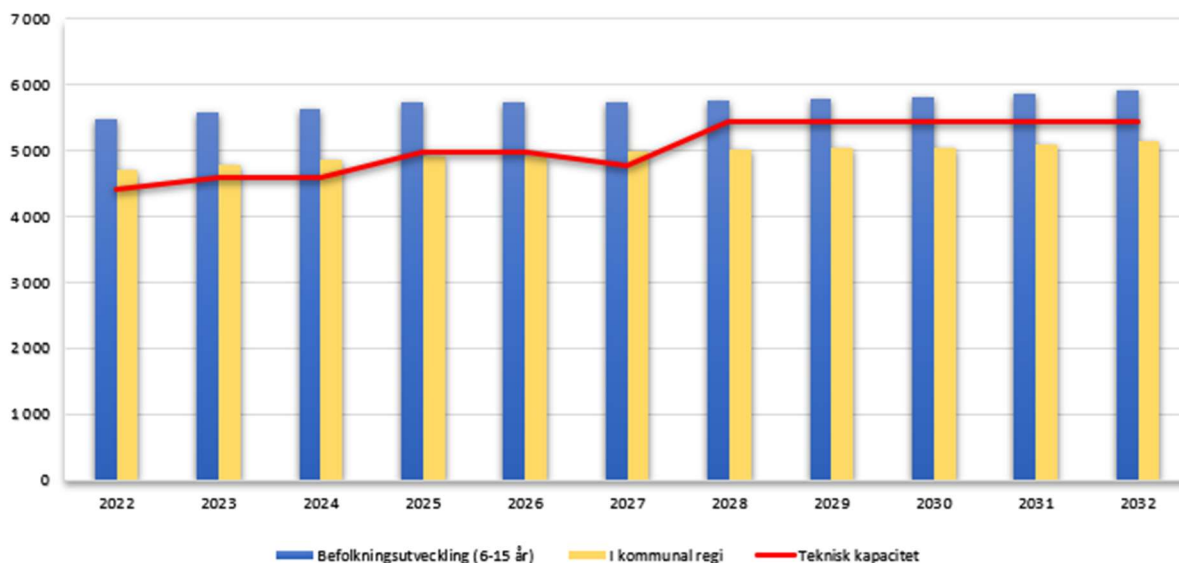
I området finns år 2022 närmare 700 platser i tillfälliga skollokaler, däribland paviljonger för Bergaskolan, Tygelsjöskolan och paviljongsskolan inom kv. Lusthuset som inhyser Ängslättsskolans särskola och Kungshögsskolan framöver. Paviljongerna har generellt nyttjas som omlokaliseringsplatser vid större ombyggnationer och riktade myndighetskrav.

Eftersom området Limhamn-Bunkeflo spänner över en stor geografisk yta är det inte säkert att platser i exempelvis Klagshamn eller Tygelsjö kan täcka platsbehovet i Gamla Limhamn. Skolplatsernas läge är av betydande vikt även inom området på grund av de stora avstånden.

Mot bakgrund av detta har grundskoleförvaltningen valt att bryta ner analysen ytterligare med en särskild analys för Limhamn och en för Bunkeflo där yttre ringvägen utgör gräns.

4.8.1 Limhamn

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9)
(Limhamn)

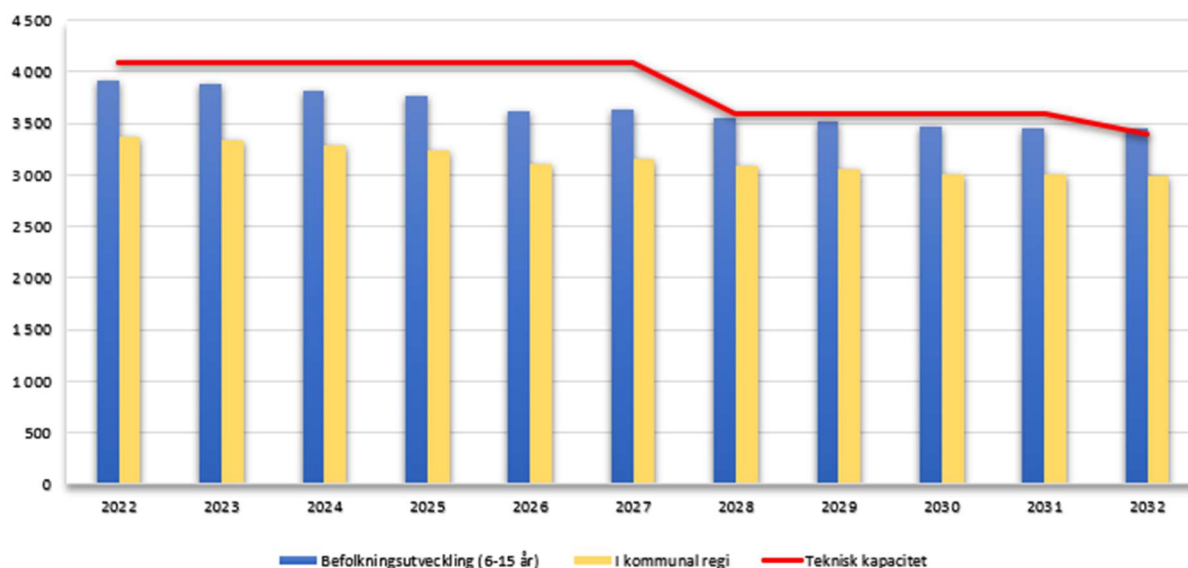
Beläggningsgraden är hög i Limhamn och det finns inte platser i paritet med antalet boende eller som bedöms vilja söka grundskola i kommunal regi inom området. Mot bakgrund av detta har grundskoleförvaltningen sedan tidigare lämnat beställning för ny skola i Limhamnsområdet, inom DP 5621, Elinelundsgård etapp 3. Färdigställandet var planerat till 2026 men till följd av behovet att utföra en miljökonsekvensbeskrivning så kommer projektet försenas. Stadsfastigheter bedömer att ny färdigställande är 2028. Detta är bortom grundskoleförvaltningens kontroll och har negativ inverkan på förvaltningens möjlighet att erbjuda plats nära hemmet i detta område.

Grundskoleförvaltningen bedömer att det initialt finns platser på Mellanhedsskolan när ny- och ombyggnation inom fastigheten Klarinetten 1 står klar.

4.8.2 Bunkeflo

Bunkeflo har en annan demografisk utveckling än Limhamn. Limhamn ökar med över 420 individer i grundskoleåldern under prognosperioden samtidigt som Bunkeflo minskar med ca 460 individer under samma period. Detta påverkar vilka lokalförändringar som kan och bör planeras i området. Paviljongetableringen inom kvarteret Lusthuset ger grundskoleförvaltningen ett handlingsutrymme när tillfälliga platser behöver tas fram till följd av diverse omlokaliseringar och platsbrist.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Bunkeflo)

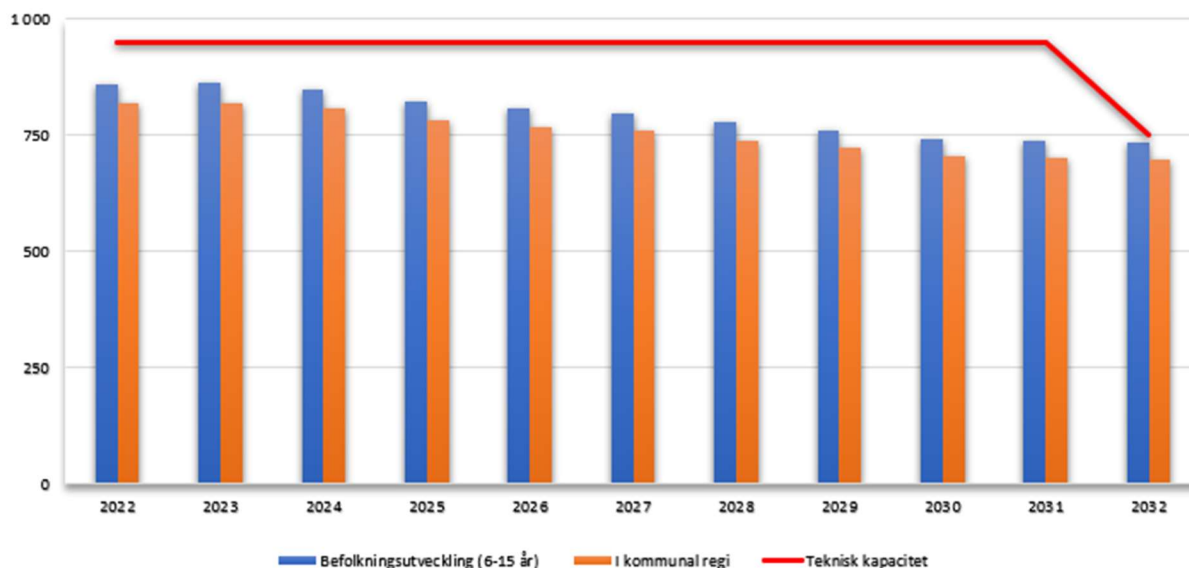
I diagrammet ovan kan det utläsas att paviljongerna på kv. Lusthuset inte behövs för områdets behov utan utgör en resurs för hela staden. Inom området pågår planering för etablering av ny särskola intill Ängslättsskolan som ersättning för den särskola som idag finns i tillfälliga lokaler på Broskolan.

Sammantaget är bedömningen att det är god behovstäckning i området, dock har en del av de mindre skolorna i området en högre belägningsgrad. I området pågår flera bostadsprojekt men trots detta syns inte en befolkningsökning i planeringsunderlagen. Grundskoleförvaltningen följer dock utvecklingen av efterfrågan på platser i området noggrant och har i enlighet med stadens översiktsplan betonat att om större utbyggnad planeras i området så ska även en utbyggnad av samhällsservicen beredas plats i planeringen och tilldelningen av mark.

4.8.3 Tygelsjö

I Tygelsjö finns tillfälliga paviljonger intill Tygelsjöskolan inom fastigheten Tygelsjö 41:1 som inte är möjliga att förlänga. Dessa ska ersättas med nya paviljonger, intill Pilbäcksskolan, inför HT 2022.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Tygelsjö)

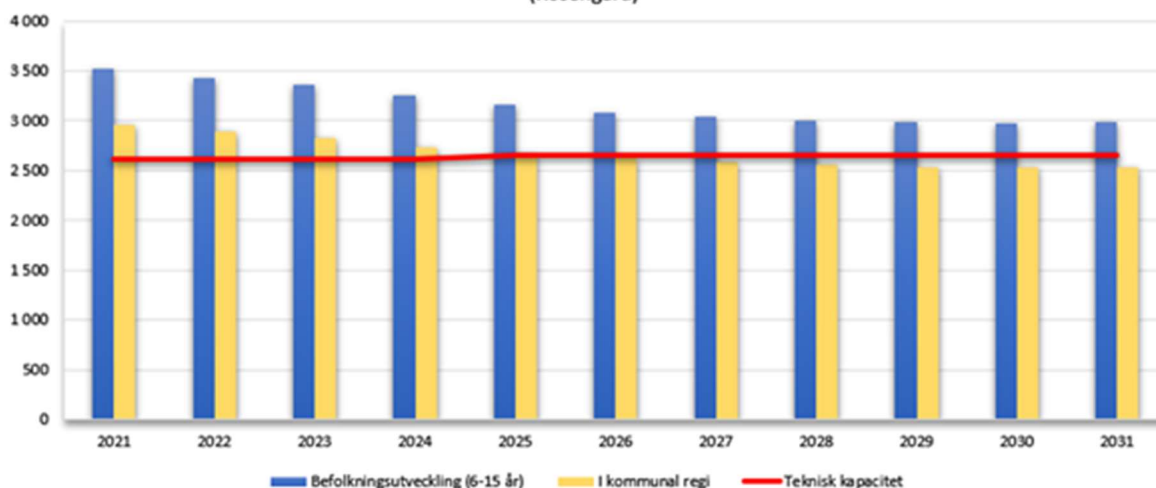

Även årets befolkningsprognos prognosticerar dock en minskning av antalet individer i åldern 6-15 år i Tygelsjö varför det inte bedöms finnas stöd för en ny permanent grundskola i Tygelsjö. Tygelsjö minskar med c:a 120 individer i åldern 6-15 år under perioden 2022-2032. Om verkligt utfall skulle skilja sig från prognosen finns beredskap i grundskoleförvaltningen för beställning av ny permanent grundskola i Tygelsjö. Bedömningen är att de tillfälliga paviljongerna i Tygelsjö kan avvecklas i slutet av prognosperioden. Handlingsutrymmet i form av merkapacitet måste finnas under hela prognosperioden då det i nuläget finns fler elever inskrivna i Tygelsjös skolor än prognosticerad boende individ i åldrarna 6-15 år i Tygelsjö.

4.9 Rosengård

Rosengård är ett av de områden som förväntas ha störst minskning av antalet individer i grundskoleåldern. Området förväntas se en större minskning än i tidigare befolkningsprognoser. Det är dock inte en sådan minskning att det kräver att lokaler lämnas. Redan idag finns en viss brist på platser i området. Minskningen av totala antalet elever gör det också möjligt för skolorna i Rosengård att behålla eleverna i högstadietåldern. Området har således ett effektivt nyttjande av lokalerna och en hög belägningsgrad.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Rosengård)

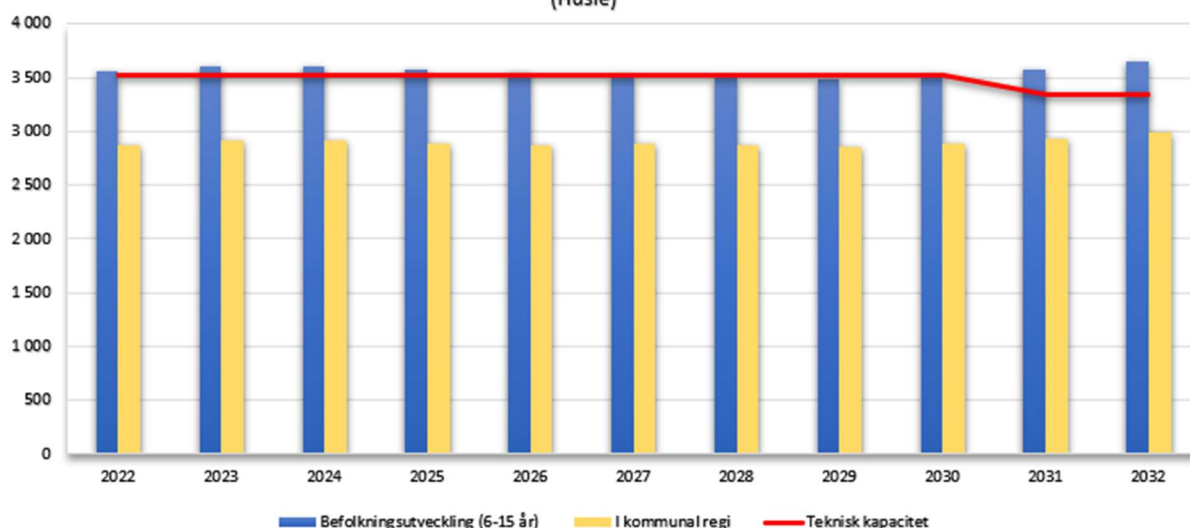

Området kommer att minska med 525 individer i åldrarna 6-15 år under prognosperioden. Detta innebär att beläggningsgraden minskar, vilket är önskvärt då den är hög i början av prognosperioden. I området ingår inga nya skolprojekt med påverkan på kapaciteten.

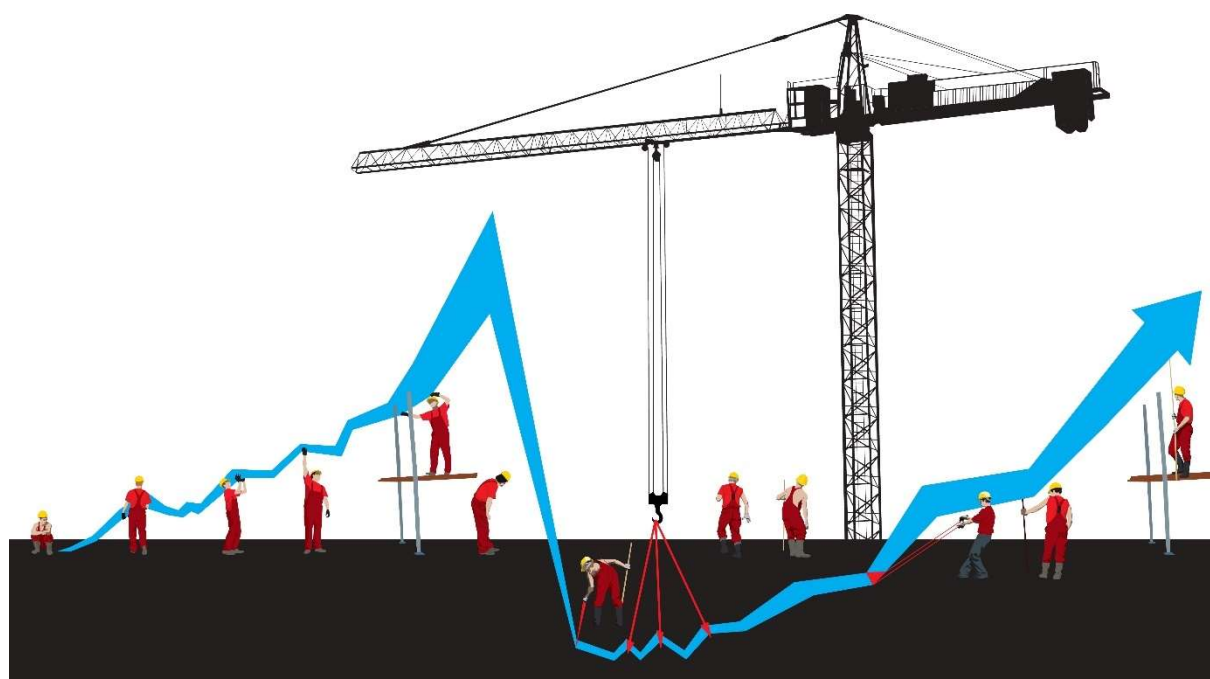
4.10 Husie

I Husie finns sex grundskolor och c:a 3 500 grundskoleplatser, varav 325 platser i tillfälliga paviljonger på Bäckagårdsskolan och Videdalsskolan som nyttjas av särskoleverksamheten. Paviljongerna vid Bäckagårdsskolan planeras att avvecklas inför HT 2027. Paviljongerna på Videdalsskolan bedöms kunna avvecklas först 2031.

Volymutveckling och kapacitet (åk. F-9) (Husie)

Även i årets befolkningsprognos är ökningen väsentligt mindre än förra årets befolkningsprognos. Det förväntas bli 93 individer fler i området i årets prognos jämfört med 150 i förra årets. Just denna typ av revidering från år till år gör det oerhört svårt att planera kapaciteten i specifika områden. Det finns en påtaglig risk att ligga alltför nära kapacitetstaket i planeringen.

KAPITEL 5 ÅTGÄRDSFÖRSLAG FÖR ATT FYLLA FRAMTIDA LOKALBEHOV

5.1 Pågående och beställda objekt

Objekt	Kort beskrivning (tex antal nya platser eller storlek)	Hyresvärd (stadsfastigheter eller privat)	Planerat färdigställande
Gullviksskolan	Ny matsal färdigställs. Inga nya platser	Stadsfastigheter	2022
Mellanhedsskolan 2 (Klarinetten 1)	Ny- och ombyggnation. 17 av totalt 31 basrum färdigställs. 425 åter tillgängliga platser	Stadsfastigheter	2022
Djupadalsskolan	Ny idrottshall färdigställs. Inga nya platser	Stadsfastigheter	2023
Elinelundsskolans parkering	Ny paviljongetablering, etapp 1. 100 nya platser.	Stadsfastigheter	2023
Elinelundsskolans parkering	Utökning av paviljongetablering, etapp 2. 100 nya platser	Stadsfastigheter	2023
Kv. Dekanen Byggnad A & B	Ombyggnation färdigställd. Kapacitet på 450 platser åter tillgängligt	Stadsfastigheter	2023
Mellanhedsskolan 2 (Klarinetten 1)	Ny- och ombyggnation färdigställd. Ytterligare 14 basrum, tillskott på 350 platser	Stadsfastigheter	2023
Kungshögsskolan	Ny- och ombyggnation färdigställd. Tillskott på c:a 175 nya platser	Stadsfastigheter	2023
Högaholmsskolan	Nybyggnation av åk. F-6 grundskola	Stadsfastigheter	2023
Bulltoftaskolan	Ventilationsombyggnad påbörjas. 336 platser blir otillgängliga.	Stadsfastigheter	2023
Nydalaskolan	Ny- och ombyggnation påbörjas. 580 platser blir tillfälligt otillgängliga. Ersättning av lokaler som rivs på grund av undermålig teknisk standard.	Stadsfastigheter	2023
Tillfälliga lokaler i Hyllie	Sökning beträffande Tillfälliga lokaler i Hyllie som brygga för kapacitetsbrist i väntan på nya permanenta högstadieplatser i Hyllie. Beställning gäller 210 platser.	Lokalprocessenheten	2024
Malmö International School	Ny internationell skola öster om Sivåkersvägen i Hyllie. Ny kapacitet 550. Friställer kapacitet i Limhamn när befintliga Malmö International School flyttar till dessa nya lokaler	Stadsfastigheter	2024

Objekt	Kort beskrivning (text antal nya platser eller storlek)	Hysesvärd (stadsfastigheter eller privat)	Planerat färdigställande
Apelgårdsskolan	Återtagande av tidigare förskolelokaler och återställning till grundskola (50 platser)	Stadsfastigheter	2025
Bulltoftaskolan	Ventilationsombyggnad färdigställd. 336 platser åter tillgängliga.	Stadsfastigheter	2025
Nydalaskolan	Ny- och ombyggnation färdigställd. Kapacitet åter tillgänglig. Ersättning av lokaler som rivs på grund av undermålig teknisk standard	Stadsfastigheter	2025
Ny högstadieskola i Hyllie	Den första högstadieskolan i Hyllievång. Kapacitet på 450 elever	Stadsfastigheter	2025
Tillfälliga lokaler i Hyllie	Avveckling av de tillfälliga lokalerna i Hyllie	Lokalprocessenheten	2026
Ny skola i Limhamn	Ny grundskola för 650 elever	Stadsfastigheter	2028
Ny åk. F-6 skola i Hyllie	Ny grundskola i Hyllie för 630 elever	Stadsfastigheter	2029
Ny skola 1, FÖP Nyhamnen	Första grundskolan i Nyhamnen. 650 nya platser	Stadsfastigheter	2030

5.2 Planerade objekt och tidig information

Objekt	Kort beskrivning	Planerat färdigställande
Västra Hamnens skola	Avveckling av paviljonger. -75 platser	2027
Bergaskolan	Avveckling av paviljonger. -200 platser	2027
Kv. Lusthuset	Avveckling av paviljonger. -500 platser	2028
Ny skola i Kirseberg	Ny planerad skola i Kirseberg. Lokalisering inte klar. Färdigställande oklart. Behovet är dock stort och projektet prioriterat.	

Projekten är i olika skeden av planeringsprocessen och de färdigställandedatum som presenteras är sådana datum som varit kända vid skrivandet av denna plan. I en del projekt sker förändringar av färdigställandetiden kontinuerligt efter hand som ny information finns framme.

Grundskoleförvaltningens ambition har varit att presentera en projektförteckning som i så hög grad som möjligt överensstämmer med stadsfastigheters investeringslista. Utmaningen har dock varit att Stadsfastigheter kategoriserar vissa beställda objekt med annan status, så som benämningen "tidig information" trots att det är projekt som

grundskoleförvaltningen lämnat beställning på.

5.3 Planerade uppsägning av lokaler

Grundskoleförvaltningen har inga avvecklingar av permanenta lokaler planerade inom prognosperioden 2022-2032. Dock kommer flera tillfälliga paviljonger att avvecklas efterhand som det finns möjlighet att ersätta lokalerna. Ersättning sker primärt genom nybyggnation av permanenta lokaler om behovet kvarstår och bedöms vara långsiktigt. Dessa avvecklingar finns medtagna i analysen för specifika geografiska områden i avsnittet Hur ser det förväntade lokalbehovet ut framöver samt i grundsärskoleverksamhetens särskilda lokalbehovsplan.

Det kommer även ske flera tillfälliga avvecklingar av skolkapaciteten när befintliga skollokaler byggs om och/eller större åtgärder vidtas till följd av myndighetskrav. Under prognosperioden kommer Bulltoftaskolan, Nydalaskolan, Kungshögsskolan och Malmö International School vara tillfälligt omlokaliserade.

KAPITEL 6 UTVECKLING AV NÄMNDENS LOKALFÖRSÖRJNINGSGARBETE

6.1 Arbetssätt och metoder för långsiktig lokalplanering

Den långsiktiga lokalplaneringen är en komplex process där samverkan med övriga kommunala förvaltningar är väsentlig för att skapa samsyn och säkra ändamålsenliga lokaler.

Stadskontoret har tillsammans med grundskoleförvaltningen, förskoleförvaltningen och stadsbyggnadskontoret tagit initiativ till ett samarbete som syftar till att ta fram arbetssätt och metoder för långsiktig lokalplanering. Syftet är vidare att komplettera nämndens lokalbehovsplan som sträcker sig tio år framåt i tiden med stadsövergripande prognoser och utblicksanalyser som sträcker sig 20–30 år framåt i tiden. Denna analys kommer vara scenariobaserad för att skapa större handlingsutrymme och beredskap inför samhällsservicens långsiktiga markbehov.

6.2 Utveckling av ett digitalt lokalplaneringsverktyg

Grundskoleförvaltningen bedömer att det fortsatt finns ett stort behov av framtagande av IT-verktyg som enklare kan användas både i planeringsarbetet och för ökad transparens genom att samla uppgifter rörande vilka lokaler staden har och vilken kapacitet de har utifrån olika verksamhetsperspektiv. Syftet med ett sådant IT-verktyg vore att kunna analysera och belysa vilka konkreta geografiska områden som behöver prioriteras i lokalplaneringsarbetet. Därutöver är ambitionen att på lång sikt förfina analysen av till- och frånströmningen av elever mellan respektive område.

6.3 Samplanering och lokalresursprogrammet

Lokalplaneringen omfattar hela lokalbeståndet, såväl befintligt som kommande. Det är av den anledning som grundskoleförvaltningen har tagit initiativ till att utveckla sitt arbete som beställare genom att ta fram ett lokalresursprogram som kan löpa parallellt med Stadsfastigheters underhållsplan och som definierar skollokalernas utvecklingsbehov utifrån hyresgästens perspektiv.

I ELPs arbete med Lokalresursprogrammet som verktyg för grundskoleförvaltningens investeringskalkyler och budgetarbete 2021-2025 identifierades ett upplevt behov av ökad samsyn mellan projektledare och förvaltare kring kostnadsuppskattningar för planerade åtgärder i skolorna. Utöver behovet av en samsyn kring kostnadsuppskattningar har serviceförvaltningen och grundskoleförvaltningen även utmaningar med underhålls- och ombyggnadsplaner som inte är synkroniserade. För att ta fram och utvärdera hur en arbetsprocess med en samplanering skulle kunna ske mellan grundskoleförvaltningen och stadsfastigheter, valdes Kryddgårdsskolan ut som ett pilotprojekt. Målet är att ta fram en synkroniserad femårsplan för skolan och en ökad kunskap om varandras arbetsverktyg och metodik. Detta ska sedan implementeras i ett bredare perspektiv där fler skolor ska involveras.

6.4 Översyn av skolgårdar

Inom ramen för det pågående arbetet med gröna och trygga skolgårdar kommer grundskoleförvaltningen identifiera de skolgårdar med störst behov av översyn och renovering samt följa upp fördelningen över staden av gröna ytor på skolgårdar. Bedömningen är att detta arbete kan leda till en upprustnings- och investeringsplan för befintliga skolgårdar som kan beakta de kvalitetskrav som finns beskrivna i grundskoleförvaltningens lokalbehovsplan.

